

Yıl: 2, Sayı: 64

Pazartesi günleri çıkar

30 Haziran 1975

250 kuruş

kitle

haftalık sosyalist gazete

bu sayıda

- *Demokrasinin sınıf karakteri, burjuva demokrasisi ve faşizm
- *Kitle mücadelesi ve Türkiye pratiğinde durum
- *DISK yöneticileri ve sosyalizm düşmanlığı
- *Urfa'da «Toprak Reformu»
- *Burjuva demokrasisine karşı tavır üzerine (Dimitrov)

müdahaleci eğilimler kısırtılıyor

Demokrasi aşığı geçinen pek çok çevreler, işçi sınıfı devrimcileri üzerinde yıllardır sürdürülen teröre genellikle kayıtsız kahrırken; son zamanlarda MC iktidarının kendi karşısında gördüğü veya göstermek istediği toplumsal kesim ve güçlere karşı uyguladığı anti demokratik baskılara büyük tepkiler gösterilmeye başlandı. Bu olayları ve tepkileri yorumlarken, şu iki noktayı gözden kaçırmamak gerek.

● MC iktidarının zorbalığına, özellikle bu zorbalığın ucu CHP'ye dokunduğu zaman büyük gürültülerle karşı çıkanlar, aynı tepkilerinin binde birini, işçi sınıfı devrimcileri üzerindeki daimi teröre karşı çıkarak gösterecekler, demokrasi anlayışlarında ve isteklerinde bir nebze olsun samimi olduklarına inanmak mümkün. Oysa işçi sınıfı sosyalistlerinin mücadelesini demokrasi dışı sayan ve temelinde gizli, açık antikomünizm yatan böyle bir tutumun, pek özendikleri batı burjuva demokrasisiyle uzak yakın ilişkisi olmadığını artık ilkokul öğrencileri dahi biliyor. Bunların en hızlı demokrat geçinenlerinin, sosyalist partilere ve yayın or-

**EGEMEN
GÜÇLERİN
İÇ VE DIŞ
ACMAZLARI
BÜYÜYÖR**

müdahaleci eğilimler kışkırtılıyor

ganlarına yapılan en anti-demokratik uygulamalar karşısında kollarını bile kıpırdatmadıklarını, çağımızın en önemli olgusu olan işçi sınıfının siyasi mücadelesini «es» geçtiklerini daha geçtiğimiz günlerde sık sık gördük.

● MC iktidarının zorbalıklarına karşı çıkanlar, çözüm yolu olarak zorbalığın kökünü kazıyacak halkın teşkilatlanmasını görüyorlar ve gösteriyorlar mı? Asla!... Onların özellikle son zamanlarda ısrarla işlemeye çalıştıkları tek nokta var: CHP'nin iktidarının çabuklaştırılması için gereken zorlamaların tahrik edilmesi. Daha geçenlerde, finans kapitalin «sosyal demokrasi» yanlısı kesiminin ileri gelen sözcülerinden biri yazısını şöyle bitirebiliyordu: «Olur mu, böyle olur mu?» Bu «27 Mayıs» sloganı, en bigâne gözleri bile açacak nitelikteydi.

12 Mart öncesinde ve sonrasında bu müdahaleye şiddetle karşı çıkan bu günkü CHP yöneticilerinin bu gelişmeler karşısındaki tutumları ise hiç de o günlerdeki tutumlarına benzemiyor. Önceleri MC'nin iktidar olamayacağı, olsa bile tutunamayacağı ve çıkış yolunu en kısa zamanda erken seçimlerde arayacağı zehabında olan CHP, MC'nin hiç de erken seçim ihtiyali olmadığını tesbit etmenin hırçılığı içindedir. MC partileri ise, bir yandan bir tek «müspet» iş yapmadan gidilecek erken seçimlerin kendilerine hiçbir şey kazandırmayacağını gayet iyi bildiklerinden ellerindeki zamanı iyi kullanmak ve çok kötü durumda olan ekonomiye krediler yoluyla çözüm yolu bulmak için uğraşmaktadırlar. MC iktidarının bu konuda işi bir hayli zordur.

Ancak gerek finans kapitalin bir bölümünün desteği gerekse iyi ürün yılı gibi bazı imkânlar MC'nin bunalımını kısmen ve geçici olarak hafifletebilir. Bu ihtimal CHP'nin gözünü bir hayli telaşlandırmışa benzemektedir. CHP, 12 Mart dönemindeki tutumuyla bir hayli çelişik biçimde, erken seçime «zorlayacak» bir takım girişim ve tahriklerle yeşil ışık tutan bir davranış içindedir. Ve CHP iktidarıyla kurtulacağını hayalleyen ve bir zamanlar CHP yöneticilerine «Filipin demokrasiscisi» diye karşı çıkıp dudak büken bazı radikal unsurların da durumu «iyi» değerlendirip, 27 Mayıs öncesi havasına girmeleri ibrete değer. Üstelik de bunların pek çoğu, 12 Mart zılgından geçtikleri halde.

Öte yandan MC partileri de «kargaşa»nın sebebinin «sol» yani «CHP» olduğunu kitlelere isbat etmek için bol bol zorbalık tertip etmekte ve iktidarlara perçinlemek amacını gütmektedir. Ama MC iktidarı ve temsil ettiği şoven gerici egemen güçler, en bağnaz ve en dar ufuklu kesimler oldukları için «ava giderken avlanmaları» büyük bir ihtimaldir. Elbette ki, bu «avlanma»dan kastımız bu mihrakların güçlerinin yokedileceği anlamında değildir. Olsa olsa onların siyasi temsilcilerinin biraz başı ağrıyabilir, o kadar.

Özetlersek, son günlerde bir takım etkin güçlerin göreve çağırılması (Devamı sayfa 9'da)

'den haberler

TSİP İLCE KONGRELERİ SÜRÜYOR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ilçe kongreleri sürüyor.

Geçtiğimiz hafta içinde, İstanbul Beşiktaş ve Fatih ilçeleri ve İzmir Merkez ilçe ve Bornova kongreleri yapıldı. Yine KİTLE yayına hazırlanırken İstanbul Zeytinburnu ve Kartal kongreleri yapılmaktaydı.

İZMİR MERKEZ İLÇE KONGRESİ

İzmir Merkez İlçe Kongresi 21 Haziran'da ilçe binasında yapıldı.

İlçe Başkanı İsmail Şentürk'ün açış konuşmasından sonra Parti Genel Sekreteri Yalçın Yusufoglu Türkiye'nin durumu ve Partinin sorunları konularını kapsayan bir konuşma yaptı. Kongre sonucunda yapılan seçimlerde Yönetim Kuruluna Mustafa Aydın, Bekir Baş, Abidin Sökmen, Aybey Takan, Dursun Çetinel asıl, Mehmet Çavuş ve Yalçın Ergüdoğan yedek üye olarak seçildiler.

İl delegeliklerine ise Haşmet Çelik, Aybey Takan, Muhammet Aşık, Mutlu Aydın asıl, İbrahim Nizam ve Vehmet Çavuş yedek olarak seçilmişlerdir.

BORNOVA İLÇE KONGRESİ

İzmir ili Bornova ilçesi Kongresi 22 Haziran Pazar günü yapıldı. Yeni Yönetim Kuruluna H. Ali Özgüven, Salih Göçmen, Şefik Mas, Yahya Yıldırım, Feyzullah Erdal asıl, Fevzi İsmi ve Nesrin Mas yedek üyeliklere seçildiler.

FATİH İLÇE KONGRESİ

İstanbul Fatih İlçesi Kongresinde 21 Haziran da yapıldı. Kongrede Genel Başkan

Ahmet Kaçmaz bir konuşma yaptı. Genel Başkan konuşmasında son siyasal gelişmelerin tahlilini yaparak MC iktidarının her geçen gün, emekçi halkımızın nefretini biraz daha üzerine çektiğini belirtti. Özetle şunları söyledi:

«Zaten hakim çevrelerin önemli bir bölümünün dahi desteğinden yoksun olarak siyasi iktidarı oluşturan MC hükümetinin ekonomik politikasının tam bir iflas içinde olduğunu 'görmemek mümkün' değildir. Özellikle Dünya kapitalist-emperyalist sisteminin büyük bunalımlar geçirdiği günümüzde, dışa bağımlı bir ekonomiye sahip olan ülkemizin de önemli açmazlara maruz kalması kaçınılmazdır. MC iktidarı ise değil bu bunalımlı durumun üstesinden gelmek, onun sıkıntılarına bile hafifletecek imkânlarla sahip değildir. Tersine bu bunalımlı durumu daha da artırmak ve ağırlaştırmaktan başka bir şey yapmamaktadır.

İşsizlik ve pahalılık bir afet halini almıştır. Bu afetin mevcut kapitalist sistem içinde üstesinden gelmek mümkün değildir. Ancak yatırımların hızlı bir şekilde yürürlüğe konmasıyla pahalılık ve işsizlik belirli ölçüde yavaşlatılabilir. Oysa MC'nin ekonomik politikası, iç ve dış finansman imkânları böylece bir hızlı yatırım politikasına da elverecek güçte değildir... MC iktidarı gibi faşizm özlemleri yöneticilerin buhranları daha da koyulaştırmaktan başka hiçbir fonksiyonları olamamaktadır. Yegane kurtuluş yolu, emekçi halkımızın iktidarını sağlamak amacıyla, başta işçi sınıfımız olmak üzere bütün halk kesimlerinin teşkilatlı birliğinin gerçekleştirilmesi yolunda var gücümüzle çalışmamızdır.

Kongre sonucunda yapılan seçimlerde Yönetim Kuruluna Veysi Aydoğan, Mehmet Telli, Mehmet Çamur, Halil Rifat Özbashi, Keramettin Örneke, il delegeliklerine: Sefer Güvenç, Veysi Aydoğan, Mehmet Ali Tunçdemir seçildiler.

BEŞİKTAŞ İLÇE KONGRESİ

Beşiktaş İlçe Kongresi 22 Haziran günü yapıldı. Kongrede Başkan Ahmet Kaçmaz bir konuşma yaptı. Son olayların yerli egemen güçlerin emperyalizme nasıl kopmaz bağlarla bağlı olduğunu gösterdiğini söyleyen Kaçmaz, MC iktidarının politikasını eleştirdi. TSİP'in militarizme karşı olduğunu bildiren Genel Başkan, Türkiye halkının çıkarlarının dünya sosyalist, demokratik ve tüm anti emperyalist ülkelerle yakın ilişkiyi gerektirdiğini bildirmiştir. Kaçmaz, sözlerini, işçi sınıfımızın bağımsız politikası topluma ağırlığını koymadıkça, iktidara yön vermedikçe, emperyalizmden bağımsız bir politika izlenmesine imkân yoktur, diyerek bitirmiştir.

Beşiktaş İlçe Kongresinde, Mustafa Bilik, Nurettin Mol, Saim N. Yavuz, Hüseyin Aydın, Metin Altaş Yönetim Kurulu asıl üyeliklerine, Mustafa Bilik Nurettin Mol, Faruk Aral, Tuğrul Bal il delegeliklerine seçilmişlerdir.

TSİP Çorum İli Kuruldu

TSİP Çorum ili, geçtiğimiz hafta içinde atanarak çalışmalarına başladı. Çorum İli Yönetim Kurulu aşağıdaki üyelerden oluşuyor.

Bülent Tuna (Başkan), Hüseyin Aktaş (sekreter), Arif Gökgöz (sayman) Muammer Beyan (üye), Emin Ayıkol (üye).

BORÇKA'DAN KİTLE'ye mektup var

Dost Kitle Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğü Borçka Ticaret Lisesi Öğretmen ve Memurları olarak bildiride okuduğunuz haklı eylemimize girişmiş bulunuyoruz.

İlçemizdeki tüm memur arkadaşlar bizleri desteklemekte, ve eylemimize katılmaktadırlar.

Bu haklı davamızda bizlere yardımcı olmanızı, gazeteniz yoluyla tüm Memur arkadaşların bilgi edinmesini rica, eder, esenlikler dileriz.

TÜM MEMUR ARKADAŞLAR

1.13.1970 tarihinden bu yana hiçbir kanuni gerekçe olmadan maaşlarımızdan Memur Yardımlaşma Kurumu kesintisi adı altında % 5 (Yüzde beş) oranında kesinti yapılmaktadır.

Beş yıldan beri tüm memurlardan kesilen bu paraların hangi amaçla kesildiği ve nerelere harcandığı hakkında her hangi bir açıklama yapılmamıştır. Her Memurdan asgari olarak 100 T.L. kesildiğini kabullenirsek 5 yıl içinde Kamu kesiminde çalışan 800000 Memurdan 5 Milyar T.L. kesildiği görülecektir. Kaldiki adı geçen bu hayali kurum için maaşlarından ayda 450 T.L. kesilen arkadaşlarımız da vardır.

Başlangıçta kamu kesiminde çalışanlar arasında sağlanacak dayanışma ile ucuz ve iyi kalitede tüketim maddeleri temin edileceği, konut kredisi verileceği,

Ulusal kalkınmada Memurlara dönük yatırım politikası saptanacağı vadedilmişti.

Aynı paralelde olan ve üyelerine yarıda saydığımız olanakları sağlamak amacıyla kurulan Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) çalışmalarını ciddi bir şekilde sürdürmekte ve üyelerine her türlü iyi kaliteli ve ucuz tüketim malları sağladığı gibi Ulusal kalkınmada etkin olacak birçok yatırımlara girişmiş ve bu yatırımların öz varlıkları 1 Milyar lirayı geçmiş bulunmaktadır. Kârından her yıl üyelerinin faydalanmalarını amaçlayan bu kurumun bir benzeri olan Memur Yardımlaşma Kurumunun fonu en az 5 Milyar lirayı geçmesine rağmen, biriken bu paralar Genel Bütçeye aktarılmakta ve ÖZEL SEKTÖRE Kredi olarak dağıtılmaktadır.

Memurların alın teri ve emeklerinin bedeli olan bu paranın Özel Sektöre verilmesine ve para babalarının sırtımızdan milyarlarca lira kazanmalarını sağlamalarına biz çalışanlar karşıyız.

Borçka Ticaret Lisesi Öğretmen ve Memurları olarak Memurlara ve Ulusal Kalkınmaya dönük olmayan bu Kurum için yapılan aylık kesintileri yaptırılmaması kararlıyız.

Tüm Memurları Kanunsuz yapılan bu kesintilere karşı birleşmeye davet ediyoruz.

YAŞASIN TÜM ÇALIŞANLARIN GÜÇ BİRLİĞİ

BORÇKA TİCARET LİSESİ ÖĞRETMEN ve MEMURLARI

emperyalizm ve ortakları Kıbrıs ve Nato sorununda açmazda

ESKİŞEHİRDE İŞÇİ BAYRAMINDA İŞÇİLER TUTUKLANDI

Yılan hikayesine dönen ambargo konusu gitgide MC hükümetinin boynuna doluyor. Kissinger'in son demecindeki sert tavır pazarlığa oturma görünümüyle durumu kurtarmağa çabalayan hükümeti hiza getirdi. Süleyman Demirel yabancı gazetecilerle yaptığı son bir konuşmada tam anlamıyla hükümetin gerçek ve somut durumunu dile getiren bir ifade kullandı, âdeta ABD hükümetine ve kongresine yalvar yakar oldu.

Süleyman Demirel'in dilinin altındaki baklanın anlamı açık: «Siz önce ambargoyu kaldırın, biz sizin her istediğinizi yapacağız. Hâlimizden anlayın». Bütün o yakarmaların, dostluk, kardeşlik lafları ve gözyaşları arasına sıkıştırıliveren, «Ambargo kalkarsa Türk-Yunan sorunlarını çözüme bağlamak kolay olur» sözünün anlamı budur.

MC Hükümetini buralara kadar iten, bu hallere düşüren nedir? Ambargo görünümü altında Amerikan askeri yardımının kesilmesi. MC hükümeti bu yardımdan vazgeçemeyecek kadar ekonomik ve mâlî sıkıntı içinde. Kıbrıs hareketinin masrafları, Türkiye ile Yunanistan arasında çeşitli konularda doğan gerginlikten sonra son bir yıl içinde emperyalist ülkelerden satın alınan silahların yükseltilmiş bahası, bir yıldır bu nedenden döviz stoklarının erimesi hükümetin Amerikan askeri yardımına ihtiyacını büsbütün arttırmıştır. O yüzden MC hükümeti ve onun başı Süley-

man Demirel işte bu hallere düşmüştür.

Oysa dışardan avuç dolusu para harcıyıp silah satın almaya da, Amerika'nın silah yardımına da muhtaç olan halkımız değil, doğrudan doğruya MC hükümeti ve onun temsil ettiği hâkim sınıflardır; ve o ihtiyaç, hâkim sınıfları temsil eden hükümetlerin bugüne kadar yurdumuzu emperyalist NATO saldırı paktı içinde tutmalarından doğmaktadır.

Süleyman Demirel'in içine düştüğü hal, MC hükümetinin ve hâkim sınıfların içinde bocaladıkları açmazın ifadesidir. Amerikan silah yardımından sınıfsal konumu ve tercihleri gereği vazgeçemeyen hükümet bir yandan da kafasını kendi izlediği şoven Kıbrıs siyasetinin acı taşlarına çarıyor. Onun için dışta ABD önünde olabildiğince eğilirken, içte kuyruğu yapabildiğince dik tutmaya çalışıyor. Ve işte orda kendi açmazı, NATO'nun emperyalist siyasetinin Doğu Akdeniz'de şu ara içine düştüğü açmazla çakışıyor.

Geçen yıl Kıbrıs'ta Sampson darbesi provokasyonunu düzenleyen ABD emperyalizmi Atina'da cuntanın düşmesinden sonra Yunanistan'da gelişen yeni durum ve güçlenen demokratik hareket yüzünden ipleri elinden kaçırmıştır. Şimdi orda Karamanlis tipi bir «demokrasinin» yerine oturup itibara kavuşabilmesi için Türkiye hâkim sınıflarından geri bir adım atmaları istenmektedir. Bu sağlansa, Kıbrıs'da geçen yıl gerçekleştirilen fiili

taksim «meşruiyete» bağlanacak, toprak bütünlüğü resmen çığnayan adada demokrasi ve bağımsızlığın çanına ot tıkişılıp, Kıbrıs, özellikle Süveyş Kanalı'nın yeniden açıldığı bir dönemde, emperyalizmin Doğu Akdeniz'de her yere nâzır saldırı rampasına çevrilecektir. Hesap budur.

MC hükümetinin Kıbrıs konusunda yıllardır kasıtlı şovenizm doğrultusunda şartlanan kitleler önünde kuyruğu dik tutma zorunluluğu ABD emperyalizminin bu hesabı ile çatışmaktadır. ABD'nin feda kâr ve sadık NATO dostuna fiilen yardım kesmesinin yanısıra bir de ambargo uygulaması bundandır.

Bunun içindir ki, bir yandan hiç de muhtaç olmadığı askeri yardımın kesilmesinin ceremesi bütçeye yığılan yeni yükleri Türkiye halkına çektilirirken, öbür yandan Kıbrıs'ın toprak bütünlüğü, bağımsızlığı hiçe sayılarak Kıbrıs halkının kaderi ABD, Türkiye ve Yunanistan hükümetleri arasında pazarlık konusu yapılmaktadır.

Kıbrıs'ta tek ve nihai çözümün ancak adanın bütün emperyalist üslerden ve bütün askerlerden arınmış bir statüde toprak bütünlüğüne ve bağımsızlığına kavuşması ve adada demokrasinin hâkimiyetinin sağlanması olduğu böylece bir kere daha ortaya çıkmaktadır. Bu çözüm bütün dünya emekçi halklarının ve bu arada Türkiye ve Yunanistan emekçilerinin de çıkarına olan tek tutarlı çözümdür.

TSİP Eskişehir il teşkilatı tarafından düzenlenen İşçi günü toplantısından sonra yürüyüş yaptıkları gerekçesi ile 11 kişi adliyeye verilmiştir. İşçi günü toplantısından sonra bağımsız Türkiye sloganı ile yürüyüşe geçtikleri tesbit edilen TSİP il başkanı Mevlüt Alpak Sekreter Ethem Kiper üye Muhtar Akçabay ile Oktay Cengizbay Hüseyin Gündüz Kurtuluş, Seman Mehmet Bayram, M. Ali Ahar, İbrahim Öztürk ve Eskişehir Gençlik Derneği Başkanı Ziya Yavuzes, İkinci Başkan Yaşar Çevreoglu yakalanarak adliyeye sevk edilmişlerdir.

Öte yandan Eskişehir Gençlik Derneği tarafından halka dağıtılan «İşçi arkadaş» başlıklı bildiride Eskişehir 2. Sulh Ceza Mahkemesince toplattırılmasına karar verilmesi nedeniyle Dernek Yönetim Kurulu üyeleri hakkında ikinci bir tahkikat açılmıştır.

BİR SALDIRI

12 Haziran Perşembe günü saat 22.10 da İlçemizde devrimci görevini başarı ile yürüten BARIŞ kitabevi dinamitlenmiştir. İlçede büyük bir tepki ve heyecan yaratan bu olay karşısında halk sokaklara dökülmüş, saatlerce bu gerici salıyı protesto etmiştir.

BARIŞ Kitabevine yapılan bu saldırı ilk değildir. 9 Mayıs 1975 günü MHP Genel Başkanının geldiği günün bir öncesi gece de camları taşla indirilmiş, saldırılar bulunmamıştı. Yine bulunmamaktadır.

Saldırı; işçimizin, köylümüzün, dar gelirli halkımızın uyanmasından, örgütlenmesinden korkan sermaye çevreleri ve onun uşaklığını özenle yapan kişiler tarafından teşkil edilmiştir.

Vietnamda anti-komünist propaganda

artık sökmüyor

Güney Vietnam'da ABD emperyalistlerinin ve işbirlikçilerinin yürüttükleri anti-komünist propagandanın etkisi altında kalmış olanları şaşırtan bir hayat başladı. Bu propagandanın gerçeklere uymadığını gören birçok Güney Vietnamlı ülkedeki yabancı gazetecilere bu konudaki şaşkınlıklarını anlatıyorlar.

Bu propagandaya göre birçok insanın katledilmesi, kurşuna dizilmesi ve ülkeden kovulması gerekiyordu. Oysa halkı köy köy, şehir şehir, mahalle mahalle örgütleyen yeni iktidar bambaşka bir yola başvurdu. Silahlarını teslim eden Güney Vietnam ordusu mensupları yaptıklarını yazılı olarak hiçbir şey saklamadan ilgili makamlara bildiriyorlar. Daha sonra da erler için 5 günlük, subaylar için de 3 haftalık bir siyasi eğitime tabi tutuluyorlar. Bu eğitimlerde devrimin ne olduğu, emperyalizm, kapitalizm, halk demokrasisi kavramlarının anlamı ile, devrimci marşlar ve şiirler öğretiliyor.

Anti-komünist propagandanın etkisi altında kalmış olan bir papaz bir gazeteciye şunları söyledi: «Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri askerlerinin de bizim gibi gülen konuşan insanlar olduklarını görünce çok şaşırdım.»

Bu arada Güney Vietnamlılara geleneksel giysileri olan Ao-Dai (uzun pantolon üzerine kalçalara kadar renkli gömlek) nin pantolon renklerinin kısıtlanacağı ve hattâ beyaz pantolon giyenlerin cezalandırılacağı şeklinde propaganda yapılmıştı. Ulusal Kurtuluş Kuvvetleri askerleri arasında renkli hattâ beyaz pantolon giyenleri görenler bunun da bir karşı-devrimci uydurması olduğunu anladılar.

ırkçı şöven komandolar Diyarbakır halkına saldırdı

Geçen hafta Diyarbakır'a giden Türkeş'in kendinden önce oraya gönderdiği komandoları Diyarbakır halkının demokratik özelemlerine ve doğrudan doğruya halka saldırdılar. «Kürtler Moskovaya», diye bağırıyorlar. «Kürtleri kovacağız» dediler. Böylelikle Türk şovenizminin yaygarasını kopartıp Kürtlüğe saldırınca Diyarbakır halkı galeyana geldi. Şöven komandolar emniyet desteğinde halka taş, sopa ve silahlarla hücum ettiler. Olaylar büyüdü. Faşistler Diyarbakır emekçilerinden hakettikleri cevabı aldılar ama bir genci öldürdüler. Ayrıca bir jandarma eri de öldü.

Böylece hakim sınıfların en gerici, en şöven, en kanlı kesimini oluşturan MC iktidarı ve onların kafatasçı, şöven militanları Doğu Halkına ve onun demokratik özelemlerine besledikleri kini kusakarak emekçileri tahrik etmişler, hadise yaratmışlardır. Kürt halkının varlığına tahammül göstere-meyen halkların kardeşliğine amansızca düşman olan ırkçıların Doğu emekçilerine karşı saldırıları tüm demokratik güçlerin tepkisini çekti.

Aylardır ve aylardır yurt çapında devam eden faşist saldırıların vardığı bu aşama aslında faşist bir askeri cuntanın getirilmesini amaçlamaktadır. Öte yandan sermayenin hemen hemen bütün kesimleri ve alternatifleri reformist ve müdahaleci eğilimleri kışkırtmaktadır.

TSİP olaylar üzerine yayınladığı bir sir bildiride Diyarbakır'daki faşist provokasyonu protesto etti:

«Tekelci sermayenin çeşitli politik eğilimlerinin son zamanlarda düzenledikleri oyunlar devam etmektedir. Milliyetçi Cephe iktidarının başlattığı faşist saldırılar ve kışkırtmalar çok yönlü bir görünüm kazanmaktadır. Gerede'de CHP Genel Başkanına faşist bir saldırı düzenlendikten son-

ra, bu kez de Diyarbakır'da olaylar yaratılmıştır. İrkçi ve şöven Türkeş'in komandoları Diyarbakır halkına saldırmışlar onların Türk ırkçılığına karşı, şovenizme karşı tepkilerini çekmişlerdir. Böylece faşist kanattan gelen tahrikler, Diyarbakır emekçilerinin demokratik özelemlerinin patlamasına yol açmıştır. Türkeş'in Diyarbakır dışından getirttiği ırkçı ve faşist komandolarla emniyet kuvvetleri işbirliği halinde Diyarbakır halkının demokratik özelemlerine ve doğrudan doğruya halka saldırmışlardır.

Bütün bu olaylar sermayenin çeşitli kesimleri tarafından teşkil edilen mizansenin değişik yönleridir. Amaç, Silahlı Kuvvetlerdeki müdahaleci eğilimleri tahrik etmektir. Sermayenin bir kesimi askeri bir diktanın getirilmesi için çalışırken, bir başka kesimi de müdahaleci eğilimleri seçim doğrultusunda zorlamak planları içindedir.

Partimiz hangi kesimden ve yönden gelirse gelsin her türlü müdahaleci eğiliminin karşısındadır. Milliyetçi Cephenin faşist komandolarının kışkırtmaları ve kanlı saldırılarını lanetle ve nefretle protesto ediyoruz. Bu saldırıların altındaki amacın bir faşist askeri dikta olduğuna hiç şüphe yoktur. Öte yandan müdahaleci eğilimleri şöyle veya böyle ölçüde kendi lehine kullanmak isteyen her türlü siyasal eğitime, her türlü cuntacılığa karşı tüm sosyalist ve demokratik güçlerin dikkatini çekmek, halkımızı bu konuda uyarmak görevimizdir. Son derece kısıtlı da olsa bugünkü siyasal özgürlüklerimize sahip çıkmak, bunları genişletmek için mücadele etmek günümüzün acil görevleri arasındadır.»

Böylece TSİP saldırıları protesto ederken ister faşist, ister reformist olsun her türlü müdahaleci eğilime karşı duracağını kararlıca açıklamıştır.

Olağanüstü TÖB-DER kurultayı, geçen hafta başında toplandı. KİTLE gazetesini, sık sık tekrarladığı bir gerçeği geçen sayıda da vurgulamış ve «öğretmenlerin en ileri kesimlerinin artık küçük burjuva ilericiğini aştığını, sosyal demokrasi, Kemalizm, popülizm gibi burjuva ve küçük burjuva soleuluklarını aşmış işçi sınıfı ideolojisini benimsediklerini ve işçi sınıfının öncülüğünü kabul ettiklerini» söylemiş; TÖB-DER kurultayının vardığı bugünkü aşamayı buna kanıt göstermiş ve TÖB-DER içindeki asıl mücadele hedefinin sosyal demokrasi ve onun kuyrukçuluğu olduğunu belirtmiştir.

Ali Bozkurt'un ve eski TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt'un konuşmalarıyla başlayan kongrede siyasi parti temsilcilerinin konuşması yolunda verilen önerge büyük çoğunlukla kabul edildi.

Siyasi Partilerden TSİP adına Eğitim ve Propaganda Sekreteri Oya Baydar konuştu.

Oya Baydar, son olayların ve gelişmelerin kısa bir tahlilini yaptıktan sonra, «faşizan güçlerin tırmanmakta olduğu

nu, faşist saldırı ve baskıların yoğunlaşmasını söyledi ve böyle bir ortamda öğretmenin yerine değindi. Öğretmenin toplumdaki yerinin ustalar tarafından ve Türkiye pratiğinde, «emekçi sınıflar arasında doğrudan işçi sınıfından olmasa da işçi sınıfına en yakın bir kesim olarak belirlendiğini» söyleyen Oya Baydar, TÖB-DER'in devrimci öğretmen örgütü olarak, işçi sınıfının ve emekçi halkın bağımsızlık-demokrasi-sosyalizm kavgasındaki önemini vurguladı. TSİP eğitim propaganda sekreteri, Dünyadaki ve Türkiye'deki değişmeye TÖB-DER'in de ayak uydurduğunu, öğretmenin işçi sınıfı bilimi ve çizgisi doğrultusunda, bağımsızlık, demokrasi-sosyalizm yolunda hızla bilinçlendiğini ve kendini aştığını bildirdi.

Diğer Partiler adına TEP Genel Başkanı Mihri Belli, TİP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Özcan Kesgeç ve CHP milletvekili Süleyman Genç konuştular.

Eski TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt'un son anda Genel Başkan adayı olarak kongreye gelmesi ve kongrenin başlangıcında konuşması sürpriz etkisi yarattı. Eski TÖS Genel Başkanı Sosyal De-

mokratlarla onların «sosyalist» müttefiklerinin ortak listesinin genel başkan adayı idi.

Seçimlere dört ayrı liste katıldı. Fakir Baykurt'un listesi 151, Kamil Karadeniz'in «Merkez Yürütme Kurulu Muhalefet Hareketi» adı listesi 17 oy aldılar. Kongreye «Devrimci» yaftasıyla bir liste halinde katılan grup sadece 6 oy alarak temsil ettiği provokasyon çizgisinin öğretmenler içinde hiç itibar görmediğini ve Devrimci etiketinden başka hiçbir devrimci yanı olmadığını ispatladı.

Kongreye Devrimci Demokratik Birlik adı altında katılan sosyalistlerin listesi 156 oy alarak yönetime geldi.

Seçim sonuçları sosyal demokrat, reformist ve kuyrukçu çizgilerin ya da ilkesiz muhalefetlerin iflas ettiğini gösterdi. Sosyal demokrasi ve müttefiklerini F. Baykurt «ağır tapu» bile kurtaramadı. Kurultay TÖB-DER'in ve öğretmen tabanının büyük ideolojik gelişimini ispatladı. Böylece bugünkü TÖB-DER'in, eski TÖS'ün çok ilerisinde olduğu ve işçi sınıfı sosyalizminden önemli ölçüde etkilendiği görüldü. Gerek 12 Mart faşizmi altında gerekse

daha sonraki yıllarda ve gitgide artarak süren faşist saldırılar karşısında devrimci öğretmen kesimlerinin en ileri unsurlarının örgütü, artık pek çok işçi sınıfı sosyalistini her kademesinde barındırmak tadır. KİTLE, seçilen yöneticileri kutlar, ve bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda başarılar diler.

MERKEZ YÜRÜTME KURULU

Cemil Çakır (Genel Başkan) Binali Seferoğlu (Genel Sekreter) Avni Aytaç Şevket Özdemir, İsmet Yalçınkaya, Mehmet Kopan, Ömer Aydın, Ahmet Özgül (Genel Sekreter Yrd.) Rüştü Apaydın

DENETLEME KURULU

İsmail Erdemir, Ali Şenen, Hasan Özgür

ONUR KURULU

M. Asım Hışıl, Salih Başer, Taki Erdoğan

YÖNETİM KURULU

Emin Aksu, Doğan Oğuzer, Hasan Gürkan, Ömer Arslan, İsmail Akın, Nevzat Deringöl, Bedirhan Özdemir, Hasan Babacan, Ramazan Çavdar, Mustafa Demir, Hasan Yiğit, İbrahim Çerçi, İbrahim Kapısız, Kemal Yücel, Gültekin Gezioğlu, M. Ali Köylü, Fevzi Koca, Kadri Çoban, Mehmet Yokuş Nihat Kocamaz

sermaye bunalımına çare arıyor

Halim Toğan

Gerede ve Diyarbakır olayları MC Partileriyle MC hükümetinin hükümet daha kurulmadan başlayıp, kurulduktan sonra sürdürdükleri bütün bir dizi provokasyonu (komando saldırıları, üniversite baskınları, cinayetler, vb.) doruk noktalarıdır. Sermayenin çeşitli kesimlerinin birleşik iktidarı bizce bu provokasyonlarla başlıca iki amaç güdüyor:

İşçi sınıfının gelişen siyasi hareketi ve kitlelerin uyanışı karşısında sermayenin ideolojik ve maddi baskı araçlarını iyice harekete geçirmek; başta sosyalistler olmak üzere tam demokrat unsurlar ve kitleler üzerinde baskı ve göz-açtırmama hareketini sürdürmek, daha ileri boyutlara varırmak; yaratılan «sağ-sol çatışması» ve «anarşi» havası içerisinde, sermayenin 73 seçimleri öncesindeki faşist taleplerini, sıkıyönetimsiz sıkıyönetim rejimi ya da Demirel «demokrasi» özlemini gerçekleştirmeye müzahir ortamı yeniden hazırlamak; böylece, dünya kapitalist krizi, Kıbrıs hareketının ağır masrafları ve Amerika'nın «yardımı» kesmesiyle büsbütün sıkışan ekonomik durumun tekelci sermaye iktidarına dayattığı «güçlü hükümet»i (rahat zane yapabilir, yeni vergi getirebilir, yatırım tercihlerinde serbest davranabilir, taban fiyatlarıyla dilediği gibi oynayabilir, grev yasaklayabilir hükümet) oluşturmak. Bir başka deyişle, 73 seçimleri sonucunun bir hareket vurduğu 12 Mart tercihlerini 14 Ekimce rağmen yeniden gündeme getirip tamamlayarak uygulamak.

Güdülen ikinci amaç, ortamın ve fırsatın müsait olduğu yerlerde saldırılar, CHP'ye yönelik ondan gelen tepki karşısında CHP'yi «huzursuzluk» ve «iç savaş» ortamı yaratmakla, «komünistlik»le suçlamak; «CHP'ye devlet emanet edilemez!» havasını yayıp genel kamuoyunu ve seçmenleri «Ya biz, ya anarşi» ikilemi içinde bocalatarak erken bir seçimi mümkün olduğu kadar ertelemek, ya da kendileri için uygun bir zamanda yapılacak bir erken seçimde CHP'nin hükümet olması ihtimalini azaltmaktır.

MC partileri daha önce çeşitli komando baskınları ve Tokat, Bingöl, Elazığ, Malatya, Muş vb. olaylarıyla «etkin çevreler» üzerinde baskı yapıp hükümeti kurmaya icazet almışlardı. Şimdi yine bu yoldan MC hükümetini yerine oturtup güçlendirmeye çalışmaktadırlar.

Buna karşılık CHP'nin de bu durumu kendi yararına çevirmeye çalıştığı görülüyor. Onun da amacı, «Bu hükümete devlet emanet edilemez!» havasını yaymak; tek «çıkış yolu» olarak devleti «devlet emanet edilebilir» ellere teslim edecek bir erken seçimi gündeme getirmek; ve kitlelerin güçlenen sosyal muhalefet potansiyeline CHP adına sahip çıkarak «sosyal demokrasi» alternatifini tekelci sermayenin iktidar tercihi olarak dayatmaktır.

Bu arada MC hükümetinin içte dışta köşeye sıkıştığı ve üstelik «sağ-sol» çatışmasının hakim sınıf-

ların ağzında, kardeş kavgasına dönüştüğü bir ortamda bir erken seçim zorlamasının CHP'nin işine gelebileceği düşünülebilir. Ama bunun tersinin de olabileceği her zaman göz önünde tutulmalıdır. Zira böyle bir teşebbüs MC hükümetinin ve partilerinin kasıtlı provokasyonları ardında gizlenen bir tuzağa düşebilir. O zaman bundan kazançlı çıkan MC hükümeti, özellikle koalisyonun AP-CGP-MHP kanadı olacaktır. Bir yandan hükümetin ardındaki tekelci mih rakların istediği «güçlü hükümet»e kavuşulurken, öbür yandan laik olmayan MSP'yi hizaya getirmek için aranan fırsat ele geçecektir.

Muhakkak olan birşey varsa o da 14 Ekim seçimlerinden sonraki nisbi demokratlaşma sürecine karşı ustaca bir manevra ile hükümet mevzili ele geçiren, ve iki ay içinde devlet mekanizmasının hâkim mevkilerine kendi adamlarını yerleştirme işini yedi aylık CHP iktidarından çok daha büyük bir ciddiyetle ele alan MC partilerinin, iktidar nimetlerini paylaşma ve tekelci sermayenin siyasi iktidar biçimi konusunda birbirleriyle iyice kapışmaya kadar o mevzili elden kaçırmamak için direnecekleri bunun için çetin bir mücadeleyi göze almış olduklarıdır.

Kaldı ki bu hükümet ekonomik alanda köşeye sıkıştığı oranda siyasi alanda hırçınlaşacak, «insiyatifi» elden bırakmamaya çalışacaktır. MC-MHP çatışmasının ardında tekelci sermaye çevreleri arasında süregelen kıyasıya ekonomik rekabet ve mücadele bunu gerektiriyor. Öte yandan bugünkü CHP yöneticilerinin temel ve nihai tercihleri ve bu tercihler ardında yer alan tekelci sermaye desteği ne olursa olsun CHP tabanında mevcut demokratik dinamizmin tekelci sermayenin genel çıkarı için temsil ettiği tehlike de MC partilerini daha azimli olmaya zorluyor. Nitekim yine aynı nedenden ki, en akıllı tekelci sermaye çevrelerinin gerçek ve uzun vadeli tercihi, hâlâ, «sosyal demokrat» bir CHP iktidarından çok, bir CHP-AP koalisyonudur. Böyle bir koalisyonun alternatifleri, kendilerine en azından eşit güçte taraftar ve destek bulucaktır. Bu ülkede bir 12 Mart hiç olmamış ya da kazara olmuş da geçmiş gibi düşünmek, öyle düşünen küçük burjuva «devrimci»lerini geçmişte sık sık olduğu gibi yine büyük yanlışlara düşürebilir.

Bu arada işçi sınıfı sosyalistlerince doğru değerlendirilmesi ve üzerinde doğru tavır alınması gereken bir başka konu da, sözkonusu provokasyonlar vesilesiyle dikkatleri ve tepkileri özellikle MSP üzerinde yoğunlaştırma gayretleridir. Genel olarak burjuva, özel olarak AP-yanlısı basın bu fırsatın üzerine atlamakta gecikmemiştir. Küçük burjuva «devrimci» basında da bir yandan MSP'nin Adalet Partisi aleyhinde gelişme dinamiği az çok abartarak göze sokulurken, öte yandan Süleyman Demirel'in MSP'yi «harcamaya» planları üzerinde daha çok temenni niteliğinde tahlillere dayanan spekülasyonlar yürütülüyor. Ayrıca, MSP'nin «gerici ve cumhuriyet düşmanı» bir parti olarak kapatılması-

sından «hayır» umulduğu da yer yer göze çarpıyor.

Burada içine düşülen yanlış şudur: Bir kere, MSP'nin kapatılması hâlinde bugünkü MSP oylarından en az AP'ye gidenler kadar DP'ye, hattâ yer yer CHP'ye gidenler olacaktır. Dolayısıyla Adalet Partisinin böyle bir «hesap»ta gerçekten yarar gördüğü çok şüphelidir. MSP üzerinde «ilerici» ve «etkin» kamuoyu baskısı artması AP'nin işine gelebilir; fakat MSP'nin kapatılması olsa olsa, uzun vadede, bir CHP-AP koalisyonu tezgâhına yarıyabilir.

İkincisi, ve asıl önemlisi, MSP'nin kapatılmasıyla gericiliğe hiç de «Dur!» denilmiş olmayacaktır. Sadece MSP'nin siyasi gücüne ve ağırlığına bir darbe indirilmiş olacaktır.

Kimin yararı? Asıl cevaplandırılması gereken soru budur.

Bazı MSP mihraklarının gericiliği, geleneksel tekelci sermaye-tefecî bazirganlık ittifakının bir ürünü ve marifetidir. Yani MSP'nin «çağdışı» denilen gericiliğe aslında tekelci sermayenin pekâlâ çağ içi gericiliğinin bir yansımasıdır. Öte yandan MSP'nin, birtakım tekel-dışı sanayici sermaye çevrelerini temsil ettiği ölçüde tümüyle tekelci kesime karşı, tekelci sermayenin bir bölümüyle yakın bağları olduğu ölçüde de tekelci sermayenin diğer bölümüne karşı bir saldırı aracı olarak kullandığı gerici-dinci ideoloji, aynı zamanda tekelci sermaye dahil tüm burjuvazi tarafından işçi sınıfına ve küçük burjuva demokrasisine karşı bir savunma aracı olarak kullanılmakta, bugün en çok ve en çok biçimde MSP buna âlet edilmektedir. Yarı MSP'nin kapatılması hâlinde bu savunma aracı tekelci sermayenin elinden alınmış olmayacaktır. O araç yine asıl gerici mihrak olan tekelci sermaye tarafından başta sosyalistler olmak üzere bütün ilerici, demokrat ve yurtsever unsurlara karşı kıyasıyla kullanılmakta devam edecektir. Cumhuriyet tarihinde kapitalizm geliştikçe ve sermaye-emek ilişkisi şiddetlendikçe gerici-dinci ideolojinin giderek yeniden ön plana çıkması ve zaman zaman koparılan bütün «devrimci» kıyametlere rağmen bunun önünün bir türlü alınmaması, hem de padişahlığın ve hilâfetin hâlâ yeri gelmemiş olması bundandır. Zira burda söz konusu olan, gerçekte cumhuriyet düşmanı bir gerici-lik değildir; ihtiyar Kemalistlerle genç Müslümanlar (bugün için meselâ Fevziye-Aslıtürk) arasında tekelci burjuva «cumhuriyetini» korumaya yönelik kutsal ittifaktır.

Dolayısıyla «gericilik» silahının MSP'nin elinden alınmasına yarıyacağı sanılan girişimler, gerçekte, tekelci büyük sermayenin tekel-dışı sermaye rakiplerini ezmesine, ya da tekelciler arasındaki hâkimiyet savaşında guruplardan birinin ağır basmasına yardımcı olmaktan öte «ilerici» ve «demokratik» hiç bir sonuç doğuramaz. Buna rağmen bundan böyle bir sonuç ummak, çağdaş koşulların ürünü gerçek finans kapital gericiliğinin göz-ardı edilmesine ve tüm ilerici ve demokrat kamuoyunda hedef şaşırtılmasına âlet olmaktan başka birşey değildir.

**dünya
devrimci
hareketinden
haberler**

23 İŞÇİ SINIFI PARTİSİ ÇİN YÖNETİCİLERİNİ ELEŞTİRDİ

Küba'da 23 Latin Amerika ülkesinin Komünist ve İşçi Partileri tarafından düzenlenen konferans sonunda yayınlanan bir bildiriye Çin Halk Cumhuriyeti yöneticileri şiddetle eleştirilmiş. Pekin yönetiminin Amerika ile gizli bir işbirliği içinde olduğu ileri sürülmüştür.

Toplantı sonunda yayınlanan bildiriye aynen şöyle denilmektedir:

«Çin'li yetkililer bir yandan Amerika'nın Asya'daki varlığını savunmakta, bir yandan da Güneydoğu Asya ülkelerini Sovyetler Birliği'ne karşı birleştirmeğe çalışmaktadırlar. Çin'li yöneticiler öte yandan NATO ve Ortak Pazar'ı savunmakta, Batı Almanya'nın intikam peşinde koşan çevrelerini perde gerisinden desteklemektedirler.

«Pekin yönetiminin asıl iğrendirici yanı ise Şili'deki kanlı cunta yönetimini desteklemesidir. Bu durumda Güney Amerika Komünist Partileri Pekin'in ihanetlerini dünya kamuoyuna duyurmalı ve kendi aralarında işbirliğine gitmelidirler.»

İTALYAN KOMÜNİST PARTİSİ MAHALLİ SEÇİMLERDE BÜYÜK BİR BAŞARI KAZANDI

İtalya'da Komünist Partisi mahalli seçimlerde büyük bir başarı kazandı.

Seçimler sonunda Hristiyan Demokrat Parti seçimleri % 2 bir farkla almıştır. Fakat 1972 seçimlerinden bu yana hem halkın seçimlere katılma oranı, hem de İtalya Komünist Partisinin oy oranı artmıştır. Son seçimlerde Hristiyan Demokrat Parti % 3.1 gerilerken, İtalyan Komünist Partisi % 5.1 lik bir ilerleme kaydetmiştir. En önemlisi İKP'nin Roma, Torino, Cenova v.b. gibi en büyük şehirlerde en çok oy alan parti haline gelmiş olasıdır.

EĞİTİM / KİTLE YAYINLARI

Eğitim dizisi

- 5 — PARTİ NEDİR?
- 6 — PARTİ İLKELERİ

Seçme yazılar dizisi

- 3 — FAŞİZME VE SARI SENDİKACILIĞA KARŞI MÜCADELE YOLLARI

İsteme Adresi : Başmusaip Sokak,
Tan Apt. 10/11 Cağaloğlu

ŞİLİ'DE ANTİ-FASİST MÜCADELE İLERİ ADIMLAR ATIYOR

Günümüz dünyasındaki finans-kapital iktidarlarının en faşistlerinden biri olan Şili cuntası sallanmaya başladı. Faşist cuntanın halk düşmanı lideri Pinochet, Conception eyaletinde eyalet sorunlarıyla ilgili bir toplantıda konuşurken, eyalet yöneticilerinin seçimler, devlet otoritesi ve halkın sorunlarıyla ilgili soru yağmuru altında öylesine bunaldı ki «yeter artık» demekten başka bir anlama gelmeyen sözler sarfetti. «Birgün ben de öleceğim, ben den sonraki devlet başkanları da. Ancak bu ülkede demokratik seçimler hiçbir zaman yapılmayacaktır. Bunu böylece biliniz ve politika ile uğraşmaktan vazgeçiniz.» İktidara geldiği günden bu yana Şili cuntasının ekonomik ve siyasi gücü giderek zayıflamaya başlamıştır. Gerçi faşizm, ilerici partileri kapatmış, kendi siyasal tekelini kurmuştur, ancak ülkedeki sınıf çelişkilerinin keskinleşmesi, sınıfların durumu, kapitalizmin genel buhranı gibi etkenlerle bu siyasal tekel sallanmaya başlamıştır. Şili'de faşizm, ülkenin ekonomik sorunlarına çare olduğunu, Şili'yi ekonomik çıkmazlarından kurtarabileceğini ileri sürerek iktidara gelmiştir, ancak sürdürdüğü demagoji ile tekelci burjuvaziyi palazlandırma politikası arasındaki çelişki, sınıfsal özünü teşhir etmiş, cuntayı siyasi olarak soyutlamıştır. Şili cuntasının iktidara geldiğinden bu yana icraatına bir göz atarsak bunu somut bir şekilde görürüz.

Şili cuntası iktidara geldiğinde; yüksek bir sermaye birikimi ekonomik ve siyasi istikrar, orta sınıflara refah, enflasyonu önleme ve dünyada «güçlü bir Şili» vadetmişti.

Şili cuntası iktidara geldikten sonra ne yapmıştır?

Halk hükümeti döneminde millileştirilmiş olan birçok işletme yeniden özel-kapitalist mülkler haline getirilmiştir. Blizat Şili Sanayi ve Kalkınma Birliği Başkanının açıklamasına göre daha önce millileştirilmiş bulunan 480 işletmenin 276'sı yeniden finans gruplarının eline teslim edilmiştir. Geri kalanların devredilmesine ilişkin görüşmeler de sürmektedir.

Halk hükümeti döneminde «Kalkınma Bankaları» kurmak devlete ait bir yükümlülüktü, devletin denetimi altındaydı. Şimdi ise Şili finans grupları, yabancı sermayenin de katılmasıyla birlikte, «Kalkınma Bankaları» kuruyorlar. Orta ve uzun vadeli krediler verecek olan bu bankalar ülke kalkınmasını değil, Şili finans kapitalinin palazlandırılmasını amaçlıyor.

Halk hükümeti döneminde Şili'nin doğal zenginlik kaynakları uluslararası tekelin denetiminden kurtarılma isteniyordu. Zengin bakır ve petrol yataklarına sahip olan Şili'de finans-kapital iktidarı bugün bu doğal zenginlik kaynaklarını emperyalistlere peşkeş çekiyor. ABD, İngiltere, Japonya ve Kanada firmalarıyla bakır madenlerini işletme anlaşmaları imzalandı. Petrol konusunda 1947 yılında Gonzales Videla başkanlığındaki bir Şili hükümeti ABD'ye petrol haritaları çıkartma yetkisi tanıdı. ABD'nin o zaman çıkardığı haritalar bugün bile Şili hükümetinin elinde değildir. Bu anlaşma faşist cunta tarafından 1974 yılında yenilendi ve ABD ülkenin geri kalan bölgelerinde petrol haritaları çıkartma yetkisi aldı.

Cuntanın «yüksek sermaye birikimi»ni amaçlayan ekonomik modelinin gerçekleştirilmesi için izlenen yol, çalışanların, emekçilerin aşırı sömürülmesi, orta sınıfların finans-kapital lehine soyulması, iflas ettirilmesi oldu. Şili cuntası iktidara gelirken geniş ölçüde orta sınıflara dayanmıştı. Ancak Şili cuntası şu anda orta sınıfların, artan hayat pahalılığı, artan ent

lasyon hızı ve halkın satın alma gücünün düşmesi karşısındaki protestolarına hedef olmaktadır. Çalışanların gerçek ücretleri 1973 Ocak ayındaki durumuna göre % 35,71 düşüktür. Sanayi üretimi, 1972'nin aynı dönemine oranla % 7 gerilemiş durumdadır, 1975 yılında ilk beş ayında enflasyon oranı % 125'tir, hayat pahalılığı bir yılda % 427,4 artmış vaziyettedir, işsizlik oranı ise % 12-20 arasında değişmektedir.

Kapitalizmin dünyadaki genel bunalımı da Şili ekonomisini etkilemektedir. Şili Ekonomi Bakanının açıklamasına göre ödemeler dengesi açığı dehşet vericidir. Bakırın dünya piyasalarındaki fiyatı sabit kılarsa bu açık bu yıl 985 milyon dolara ulaşacaktır.

Şili finans-kapitalinin savunucusu faşist cunta iktidara geldiği andan itibaren ülkedeki tüm sosyalistler, devrimciler, ilerici ve demokratlar üzerinde kanlı bir terör uygulamıştır. Sokaklarda kurşunlananların, işkencede, zindanlarda öldürülenlerin, tutuklananların ve sürülenlerin haddi hesabı yoktu. Uluslararası İş Örgütü'nün son açıklamasına göre öldürülenlerden sadece sendikacı olanların sayısı 110 dur. Cunta kendini anti-komünist cephenin hem ülke içindeki hem de uluslararası plandaki lideri ilan etmiş, ülkede ve dünyada sosyalizm düşmanlığı yapmış ve bununla da kendine bir yer yapacağını zannetmişti. Oysa Şili cuntası bugün hem Şili'de, hem de dünyada yalnız kalmıştır.

Şili'de sosyalistler, devrimciler, ilerici ve demokratlar üzerine estirilen terör ülke içinde faşizme karşı birleşik bir cephenin güçlenmesini önleyememektedir. Bu mücadeleye katılanların sayısı gün geçtikçe artmaktadır.

Katolik kilisesinin başı olan Raul Silva Henriquez, insan haklarının savunulmasını, işkencelere son verilmesini açıkça talep etmektedir.

Faşizmin baskı aracı durumunda bulunan Silahlı Kuvvetler içinde de direniş başlamıştır. Birçok er ve subay halka karşı zulüm uygulamayı reddettiler için ağır cezalara çarptırılmaktadır. Bu arada ordu içinde etkinliği ve demokratlığı

ile tanınan eski General Prats bir süre önce esrarengiz bir şekilde öldürülmüştür.

Şili'de faşist cunta iktidara geldiği zaman Hristiyan Demokrat Parti cuntayı desteklemişti. Şili cuntası bugün bu destekten bile yoksundur. Hristiyan Demokrat Parti bile muhalefete başlamıştır. Bu partinin üyeleri arasında faşizmle mücadele edebilmek için sosyalistler

ve sol örgütlerle işbirliği yapılması gerektiğini kavrayanların sayısı giderek artmaktadır. Ve bu parti ülkede siyasi af çıkarılması için cuntaya baskı yapmaktadır.

Şili'deki tüm sosyalistler, ilerici, demokratlar ilk etapta Şili finans-kapitalinin devrilmesi için yoğun bir mücadeleye girişmişlerdir. Bu mücadeleye Şili Komünist Partisi önderlik etmektedir.

11 Eylül 1973'de iktidara gelen faşistler, uzun süre iktidarda kalabileceklerini, dünyada ve Şili'de istedikleri gibi oynayabileceklerini emperyalizmin kapitalizmin ve finans-kapitalin gücünün sonuz olduğunu zannediyorlardı.

Oysa günümüzde emperyalizm can çekmektedir. Sosyalist ülkeler, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi dünyamızda hergün yeni bir zafer kazanıyor. Burjuva siyaset ve bilim adamları bile emperyalist basın tröstlerinin yayın organlarında bu çöküşü iktidar etmek zorunda kılarken Şili finans-kapitalinin faşist sözcüsü Pinochet'in «Şili'de seçimler olmayacaktır, politikayla uğraşmayın» sözleri olsa olsa acizliğin bir işaretidir. Çünkü faşizm, finans-kapitalin iktidarını sürdürebilmesi için başvurduğu en son yoldur. Yukarıda verilerle de gösterdiğimiz gibi bu son yolun sonu faşizmin devrilmesi, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin ekonomik ve siyasi talepleri doğrultusunda demokratik halk iktidarının kurulmasıdır. Şili halkının mücadelesinin zaferde sona ereceğine, Pinochet cuntasının yerle bir edileceğine inanıyoruz.

MOZAMBİK bağımsızlığına kavuştu

Eski Portekiz sömürgelerinden olan Mozambik 25 Haziran 1975'de bağımsızlığına kavuştu. Mozambik 500 yıldan beri Portekiz idaresi altındaydı.

Frelimo Kurtuluş Cephesi lideri Samora Machel bu konuyla ilgili olarak verdiği demeçte: «Emperyalizme, kapitalizme ve sömürgecilığe karşıyız.» demiştir.

Mozambik'te yeni bir hükümetin iş başına gelmesi Güney Afrika'daki güçler den gesini sosyalist ülkeler, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve Ulusal Kurtuluş Savaşları lehine değiştirecektir. Bundan emperyalist ülkelerin yanı sıra Mozambik'in kurtuluşları olan ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti ile ırkçı Rodezya da ürkemektedir.

DEMOKRASİNİN SINIF KA DEMOKRASİSİ

Gerek günlük devrimci mücadelemizi başarıyla yürütebilmek, gerekse önümüzdeki günlere doğru bir şekilde hazırlanabilmek için, uluslararası durumla Türkiye'nin durumunu doğru bir şekilde tespit etmemiz gerekir. Her iki tespit için de, mücadele içinde olan uzlaşmaz sınıfsal güçlerin karşılıklı ilişkisini ve gelişme perspektiflerini açık bir şekilde ele almak zorunludur.

Türkiye'deki somut siyasi yapı ve gelişmeler konusunda çeşitli sol gruplarda farklı farklı görüşler ortaya çıkmaktadır. Biz burada özellikle faşist saldırıların artışı, işçi sınıfının ve emekçi halkın güçlenmesini engellemek isteyenlerin açık faşizm yolunda her türlü halk düşmanı çabayı gösterdikleri bu dönemde, bir kere daha faşizm ve burjuva demokrasisi konusunda, işçi sınıfı sosyalistlerinin demokrasi mücadelelerinin temelleri konuları üzerinde durmak istiyoruz.

Bugün sosyalist hareket içine, «Türkiye'de faşizm var mıdır, yok mudur?» şeklinde suni tartışmalar sokulmak istenmektedir. Bu kasıtlı çabalara devrimci mücadeleyi tek bir şekil içinde dondurup, işçi sınıfının iktidar mücadelesini, bir avuç kişinin egemen sınıflarla düello düzeyine indirgemek amacıyla olan «sol» sapmanın «sürekli faşizm» teorileri eklenmektedir. Her iki grubun amaç ve niyetleri farklı da olsa, biri, sosyalist hareketi sabote etmek, emperyalizme hizmet etmek ve bozgunculuk görevini yerine getirmek için gerçekleri kasten saptırıyor. Diğeri kendi sınıfsal yapısı, savunduğu küçük burjuva ihtilalciliği doğrultusunda leninizmi revizyona tabi tutarak «üçüncü bunalım döneminin partisi, mücadele biçimi» teorilerini haklı göstermek için «sürekli faşizm» vardır diyor gene de sonuçta her iki grup aynı yere varmaktadır: İşçi Sınıfı sosyalistlerinin mücadele anlayışına karaçalmak, mücadelenin çok yönlülüğünü gerek ideolojik-ekonomik-politik mücadelenin bütünlüğünü gerekse mevcut ve mümkün bütün mücadele biçimlerinin ahenkli bir şekilde bir arada kullanılması gerekliliğini inkar etmek. Bu ise tek bir sonuca götürür. O da elli yıllık sosyalist hareketimizin elli yıldır acısını çektiği kitlelerle ve kitlelerin en sıvrılmış, en bilinçli, en ileri unsurlarıyla bütünleşmeyi bir elli yıl daha ileri atmaktır. Meseleye bu açıdan yaklaşmak gerekir. Biz, sosyalistler olarak bu görevi nasıl yerine getireceğiz? Bu yüzden yukarıda sözünü ettiğimiz tartışma yaratma çabaları sunidir, kasıtlıdır, diyoruz. Çünkü bizim acil görevimizi en iyi şekilde nasıl yerine getireceğimiz konusunda hiçbir yeni şey getirmemekte, tersine kavram kargaşası yaratarak bu görevlerin çözümlenmesine engel olmak istemektedir.

Suni tartışmalardan kaçınalım

Böyle bir suni tartışma, 12 Mart öncesindeki «Türkiye'de egemen üretim tarzı kapitalizm midir, değil midir» tartışmasını andırmaktadır. Burada ilginç olan o zaman egemen üretim tarzının feodal kalıntıları vs. olduğunu iddia edenlerin bugün, Türkiye'deki siyasi rejimin kapitalizme, hatta onun tekeli aşamasına has bir olgu olan faşizm olduğunu iddia etmeleridir.

Burada şu konuya dikkati çekmek istiyoruz. Türkiye sosyalist hareket içinde sık bilinçlenmeden dolayı çoğu «iyi niyet»ten kaynaklanan, birçok ilkel tartışma olmuştur ve olmaktadır. Hareketimizin örgütlenme ve güçlenme süreci ilerledikçe, bu tartışmaların düzeyi de yükselecektir. Bunlar yararlı bir biçime girecektir. Ama, özellikle son dönemde sosyalist hareket içinde ilkel düzeyde bazı tartışmaların yeniden başlatılmak istenmesi, artık sadece eskisi gibi kadroların ve liderlerin düşük teorik yapılarından dolayı değil, tersine, kasıtlı olarak, emperyalizmin uzantısı olarak, sosyalist hareket içinde yer almak isteyenlerin çabalarının sonucunda olmaktadır. «Kapitalizm var mı, yok mu», tartışmaları o dönemde mümkündür ve oldu. Düzeyimizin o kadar düşük olmasının acısını 12 Mart faşizminde çok çektik. Fakat aynı düzeydeki tartışmalara bu dönemde yeniden yer verilmesi, tamamen belli amaçlar taşımaktadır. Hele hele «faşizm var mı yok mu» tartışmalarının, bayilerde serbestçe satılan dergi sayfalarında getirildiği düşünülürse, anlamsızlığı ve suniliği kolayca anlaşılır.

Burjuva Demokrasisi ve faşizm

Demokrasi nedir, burjuva demokrasisi nedir, faşizm nedir? Bu konulara kesin tanımlamalar getirmemiz gerekir. Bu kavramları birbirine karıştırmamak gerekir. Türkiye'deki durumu değerlendirmek, gelişme perspektifine ışık tutabilmek için bu konuların açık olması gerekir.

Genel olarak demokrasi, herşeyden önce sınıf karakteri taşır. Antik Yunanistan'daki Atina demokrasisinde olduğu gibi demokrasi bir köle sahipleri demokrasisi (köle sahipleri için demokrasi-köleler için baskı ve zulüm) olabileceği gibi, günümüz sosyalist ülkelerinde olduğu gibi sosyalist demokrasi (emekçiler için demokrasi-halk düşmanları için cehennem) de olabilir. Ve burjuva demokrasisi de olabilir. Bu farklılıkları koymadan soyut olarak demokrasiye söz etmek anlamsızdır.

Burjuva demokrasisi, burjuvazinin feodal mutlakiyetçiliğe karşı verdiği ekonomik ve politik iktidar mücadelesi sonucunda doğmuştur. O zaman feodal gericiye karşı ileri ve devrimci bir rol oynayan burjuvazi kendi iktidarını kurabilmek için demokrasi şampiyonu kesilmiştir. Burjuva demokrasisi bu dönemin bir eseridir. Feodal aristokrasinin mutlakiyetçi, monarşist rejimine karşı, işgücünün serbestçe dolaşmasından, serbest rekabetten, serflüğün kaldırılmasından yana olan burjuvazi, kendi iktidarını kurmak için ve bu arada aristokrasinin direnişini engelleyebilmek için en uygun siyasi yönetim biçimi olarak burjuva demokrasisini getirmiştir. Burjuva demokrasisinin iki vazgeçilmez unsuru vardır. Bu demokrasi kendi varlığını bu iki unsurla kazanır ve sürdürür. Bunlar parlamentarizm ve Anayasadır.

Burjuvazinin feodalite karşısında güçlü bir mücadele verdiği, feodalizmden kapitalizme radikal değişikliklerle geçilen yerde, burjuva demokrasisi kurulmuş ve yerleşmiştir (İngiltere, Fransa, Batı Avrupa ülkeleri gibi). Burjuvazinin kapitalist sermaye birikimini feodal aristokrasile, büyük toprak sahipleriyle uzlaşarak sağladığı yerlerde ise, burjuva demokrasisi yozlaşmış, feodal mutlakiyetin anti demokratik niteliklerini büyük ölçüde içinde barındırmaya devam etmiştir. (Prusya, Çarlık Rusyası vb.)

Fakat demokratik hak ve özgürlüklerin burjuva Anayasalarında yer aldığı ve hayatta geçtiği her yerde bu, burjuvazinin bir lutfü olmuştur, tersine işçi sınıfının ve emekçi yığınların güçlü mücadeleleri ile sağlanmıştır.

Burjuva demokrasisi de sınıf karakteri taşır, burjuva niteliktedir, yani burjuva sınıfı için en geniş bir demokrasi ve özgürlük, proletarya ve geniş halk yığınları için bir baskı ve sömürü düzenidir. Bu demokrasi üretim araçlarının özel mülkiyeti ile ücretli emeğin sömürüsü temeli üzerinde yükselen kapitalist toplumun bir ürünüdür ve onun sınırları ve çıkarlarıyla kısıtlıdır. Bu yüzden burjuva demokrasisi biçimsel bir demokrasidir. Bu biçimsellik en açık bir şekilde onun başlıca kurumları olan parlamentarizm ve Anayasa'da, yani hak ve özgürlüklerin içinde yazılı olduğu belgede görülür. Bu hak ve özgürlükler, uğrunda mücadele edilmediği sürece orada yazılı kalmaktan öteye gitmezler. Bu biçimsel demokratik yapının içyüzü ise, sömürücü sınıfların varlıklarını sürdürmek için yürüttükleri her türlü baskı ve sömürü, geniş halk yığınlarının kapitalizmin sınırları içinde tutulması için girişilen çeşitli tertip ve hilelerdir.

Lenin, burjuva demokrasisinin burjuvazi için demokrasi, ezilen geniş yığınlar için

bir diktatörlük olmasından yola çıkarak, bunun, sınıfsal özü gereği, «dar, sınırlı, yanlış ve yalan, zenginler için bir cennet, sömürülenler, fakirler için bir tuzak ve aldatmaca» olduğunu söylüyordu.

Feodal mutlakiyete karşılık, burjuva demokrasisi daha ileri bir siyasi rejim olmasına rağmen, tekeli döneme girilmesiyse, burjuvazi, üretici güçleri geliştiren bir unsur yerine tersine bunların gelişmesini engelleyen bir unsur haline gelerek, gerici bir nitelik kazanmıştır. Bu durum siyasi üstyapıda onun, kendi ürünü olan burjuva demokrasisi ile uyumsuz hale gelmesini doğurmuştur. Serbest rekabetin gelişmesi için gerekli olan demokrasi, tekeli rekabete geçilmesiyle zorunlu olarak burjuvazinin varlığı için bir tehlike olmuştur. Emperyalizmde keskinleşen sınıf çelişkilerine paralel olarak, burjuva demokrasisi, geniş halk yığınlarını tekeli kapitalizmin sınırları içinde tutmada, onların daha ileri bir düzene, sosyalizme geçmeyi istemelerini engellemeye yetersiz hale gelmiştir. Tekeli burjuvazi bu yüzden burjuva demokrasisine savaş açmıştır.

Tekeli burjuvazinin çabaları

Bu dönemde tekeli burjuvazi iki alternatifte sahipti: Ya burjuva demokrasisini yok etmek, onun kitlelere sağladığı hakları gasbetmek, ya da onu yozlaştırmak, kendi çıkarlarına uygun hale getirmek. Uluslararası finans kapital emperyalist dönemde somut şartlara göre bu iki yolu da denemiş, siyasi üst yapıyı kendi çıkarlarına göre ayarlama-ya çalışmıştır.

Fakat bir ülkedeki siyasi rejimi belirleyen şey sadece tekeli burjuvazinin çıkarları ve niyetleri değil, tersine o ülkedeki sınıflar arasındaki karşılıklı güçler ilişkisi ile uluslararası güçler ilişkisidir. Tekeli burjuvazi burjuva demokrasisini yok etmek isterken, diğer sınıf ve tabakalar buna karşı direnmekte, demokratik hak ve özgürlüklerini koruma ve geliştirme mücadelesi vermektedirler. Tekeli burjuvazi ancak gücünün yettiği, emekçi yığınların mücadelesini ezebildiği yerlerde burjuva demokrasisini yıkmış, hak ve özgürlükleri yok edebilmiştir. Kendi dışındaki sınıf ve tabakaların güçlü bir direniş ve mücadeleyi gerçekleştirdikleri yerde ise çaresiz burjuva demokrasisinin sınırları içinde kalmaya mecbur olmuştur. Bu durumda burjuva demokrasisinin şartlarına uyma imkânını, emperyalist sömürü sayesinde sağlamıştır. Burada şunu belirtmek gerekir: Tekeli burjuvazi ile kitleler arasındaki mücadele salt burjuva demokrasisini yok etme ya da koruma meselesinden kaynaklanmamıştır. Meseleyi böyle koymak tam bir reformizm olurdu. Mücadele tekeli kapitalizmin sınırları içinde kalmamak, daha ileri düzene geçmek isteyen kitlelerle, bu düzeni sürdürmek isteyen finans kapital arasındadır ve finans kapital, kitleleri bu sömürü düzeni içinde tutmaya yetersiz olduğu için burjuva demokrasi yerine daha otoriter rejimlere geçmeye çalışmış ve çalışmaktadır, sosyal muhalefet ise gücü oranında ve objektif şartlar altında ya burjuva demokrasisini korumayı başarabilmiş ya da kimi yerde onu da aşarak halk demokrasisi üzerinde sosyalist demokrasiye geçmiştir. Mücadelenin temelinde yatan kapitalizmin temel çelişkisi.

İşte faşizm buradan doğmuştur. Bu anlamda faşizm tarihi bir olgudur. Sosyal sınıflar arasındaki kapitalist toplumun çelişkilerinin gelişmesi içinde belli somut bir aşamanın ürünüdür. Tekeli burjuvazinin mevcut siyasi yönetim biçimi altında kendi varlığını sürdüremez hale gelmesinin bir sonucudur. Bu durum, kapitalizmin, muzaffer Ekim

devrimiyle başlayan genel bunalımının birinci döneminde, 1920'ler ve sonrasında ortaya çıkmıştır.

Bu dönemde faşizm tek bir ülke ile sınırlı kalmamış, uluslararası bir politik akım olarak bir dizi ülkede, İtalya'da, Almanya'da, İspanya'da, Bulgaristan'da vb. iktidara gelmiştir. Faşizm burada çeşitli demagojilerle kendine orta sınıflardan, küçük burjuvaziden bir kitle tabanı yaratabilmiş ve iktidarda ancak bunu koruyabildiği sürece kalabilmiştir.

III. Enternasyonal, faşizmin, kapitalist toplumun çelişkilerinin gelişmesi içindeki yerini, ortaya koyup, onun sınıf özünü açığa çıkardıktan, kitle tabanını tesbit ettikten, örgütlenme sistemi, ideolojinin temelleri, mücadele metotları, devlet zorunu uygulama biçimleri, genel nitelikleri yanında, gösterdiği somut millî özellikleri de ayrıntılı biçimde inceledikten sonra, bütün anti faşist güçlere mücadelelerinde ışık tutacak yorum ve öneriler getirmiştir. III. Enternasyonal faşizmi Dimitrov'un ağzından şöyle tanımlıyordu: «Finans-kapitalin en gerici, en şoven, en emperyalist unsurlarının açık terörist diktatörlüğü.»

Faşizm belli bir süre emekçi halkı baskı ve zulme, kan ve ateşe boğduktan sonra başta Sovyetler Birliği olmak üzere dünyanın bütün sosyalist, ilerici, demokrat güçleri tarafından ortaklaşa verilen güçlü ve fedakar bir mücadele sonunda yıkılmış, birçok ülke faşizmden kurtulmuştur. Faşizm 2. Dünya Savaşı sonrasında iktidardaki varlığını ancak Portekiz ve İspanya gibi bir iki ülkede sürdürebilmiş, fakat uluslararası planda egemen bir siyasi rejim olma imkânını yitirmiştir. Fakat uluslararası tekeli burjuvazi ya pısı gereği otoriter rejimler kurma, faşist iktidar biçimlerine geçme eğilimini hiçbir zaman terketmemiştir ve terketmeyecektir. Faşizmin uluslararası planda yıkılması ve varlığını ancak mevzi olarak sürdürebilmesi, tekeli, emperyalist burjuvazinin bundan vazgeçmesinin değil, tersine devrimci güçleri, ona zunu zorla kabul ettirmesindedir. Tekeli burjuvazi her zaman, her yerde gücünün yettiği oranda burjuva demokrasisini boğmadan, işçi sınıfını ve emekçi yığınları baskı altında tutmadan, onların bütün hak ve özgürlüklerini yok etmeden yanadır.

Bu bize şunu göstermektedir: Serbest rekabetçi dönemde, feodaliteye karşı devrimci bir mücadele veren burjuvazi, burjuva demokrasisini savunurken, günümüzdeki tekeli burjuvazi onun can düşmanı haline gelmiştir. İşçi Sınıfı sosyalistlerinin

İşte işçi sınıfı sosyalistleri faşizm ve burjuva demokrasisi konularında tavır alırken bu gerçekten yola çıkarlar. Onlar faşizm karşısında, tekeli burjuvazinin insan hak ve özgürlüklerini yok etme çabası karşısında burjuva demokrasisinin savunucuları olurlar. Kitlelerin burjuva anayasalarında yazılı demokratik hak ve özgürlüklerini korumak, bunları daha da geliştirmek için mücadele verirler. Bu amaçla faşizme karşı, çıkarları onun varlığıyla uyumsuz olan bütün sınıf ve tabakaları işçi sınıfı öncülüğündeki anti faşist halk cephelelerinde örgütlemeye çalışırlar. Sosyalistler faşizm karşısında burjuva demokrasisini savunurlar, çünkü burjuva demokrasisinin en sınırlısı, en darı bile sosyalistlerin amaçlarına erişmeleri için her zaman faşizmden daha elverişlidir. Sosyalistlerin amacı kapitalizmden devrimci bir şekilde sosyalizme geçilmesidir. Ve tekeli burjuvazinin amacı bunu engellemektir. O, zaten burjuva demokrasi bu engellemede yetersiz olmadığı için onu tasfiye etmek iste-

RAKTERİ, BURJUVA VE FAŞİZM

ektedir. İşte sosyalistler faşizm karşısında burjuva demokrasisini bu yüzden destekler. Bu gerçek kavranmadığı sürece bir anlam bile ilerlemiş sayılmayız.

Fakat sosyalistler demokrasi mücadelesi sadece faşizm karşısında burjuva demokrasisini savunarak ve onu daha da geliştirmeğe çalışarak mı verirler? Sadece bununla yetinirler mi? Şüphesiz hayır. Bu, sadece sıradan bir burjuva liberalinin tavrı olabilir. Sosyalistler gerçek demokrasiden yadırlar, sosyalist demokrasiden yadırlar. Çünkü gerek faşizm, gerekse burjuva demokrasisi burjuva diktatörlüğünün iki ayrı biçiminden başka bir şey değildir. Sosyalistler ezen ve sömürülenler için demokrasi olan bir düzenden yadırlar. Bu ise ancak burjuva demokrasisinin zıddı olan sosyalist demokraside mümkündür (halk demokrasisi sosyalist demokrasiye bir geçiş biçimidir). Biz burjuva demokrasisi ile yetemeyiz, çünkü o özel mülkiyet ile sınırlıdır. Onun için işçi sınıfı sosyalistleri her zaman kitlelere geniş burjuva demokrasisini yetersizliği, parlamentarizmin aldatıcısını, sınırlılığını açıklarlar ve bunun, üretim araçların özel mülkiyetinin, ücretli neğnin sömürülmesinin ve toplumun sınıfla ayrılmasının sürdürülmesi için getirilmiş bir siyasi rejim olduğunu anlatırlar. Bu devrimci bir şekilde sosyalist demokrasiye dönüştürülmesi gerektiğini açıklarlar. Fakat bir şeyi değiştirmek için önce içinde var almak gerekir. Onun için sosyalistler burjuva demokrasisinin bir unsuru olmak, ada tanınan bütün hak ve özgürlüklerden yararlanmak için mücadele ederler.

Faşizme karşı burjuva demokrasisini savunmak, ile burjuva demokrasine karşı çıkarak onu sosyalist demokrasiye dönüştürme mücadelesi vermek bir biri ile çelişen iki ayrı tavır değil, tersine demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin birbirini tamamlaması için geçmişi iki yandır. Nitekim, işçi sınıfının öncülüğünde güçlü bir anti-faşist mücadele verilen ülkelerde, faşizm yıkıldıktan sonra, burjuva demokrasisi ile yetinilememiş, sosyalizme geçilmiştir.

Sosyalistlerin bu iki yanlı mücadelesini burjuvazinin ikili tavrı da belirler. Çünkü o, bir burjuva demokrasisini yozlaştırmaya, imaya çalışır, hem de sosyalizm karşısında onu mutlaklaştırır, ebedileştirmek ister. Sağlığın en ideal rejimi olarak tanıtır. Proletaryanın sınıf bilincine ermiş üyeleri ise burjuva demokrasinin yozlaştırılmasına gel olmaya çalışır, hem de onun yerine sosyalist demokrasinin geçmesi için mücadele eder. Bu ikili görev kavranmadıkça, ne bir adım ilerlemiş sayılmayız.

Faşizm tarihi bir kategoridir, ve uluslararası planda egemen olma imkanını 1945'ten sonra kesinlikle yitirmiştir. Günümüzde uluslararası finans kapital, sosyalist sistem-uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketinin birlikte mücadelesi karşısında her geçen gün gerilemekte, elindeki mevzileri teker teker yitirmektedir. Bu yüzden dünyadaki anti faşist güçlerin somut bir karşısında yeniden uluslararası planda sosyalizmi gerçekleştirme deneyine girmesi arzu edilmelidir. Bunu ancak gücünün yettiği ölçülerde, mevzileri olarak deneyecektir. Bu durumda, uluslararası bir nitelik taşıyamayacağı için, somut şartlar altında tek tek ülkelerde faşist yönetimlerin çok uzun ömürlü olmayacağı açıktır. Dünya devrimci güçlerin somut durumu ve güçler ilişkisinin devrimci güçlerden yana dönmesi, gerek faşizmin tehdit altında olan ülkelerde gerekse faşizm altında olan ülkelerde anti faşist mü-

cadele için olumlu şartlar getirmektedir. Uluslararası bir olgu olan finans kapitalin artık uluslararası nitelik taşıması mümkün olmayan diktası olan faşizm, bu yüzden dünya çapında gerileyen, çöken bir siyasi rejimdir. Ve bu başarı milyonlarca anti faşistin hayatı pahasına kazanılmıştır.

«Sürekli faşizm» teorisini, savunanların bütün emperyalist-kapitalist ülkelerle bağımlı ülkeler için geçerli olduğunu iddia etmektedirler. Yani «sürekli faşizm»den kasdedilen, bir ülkede faşizmin uzun süre iktidarda kalması değil, tersine «emperyalizmin üçüncü bunalım dönemi»nin «özgöl» şartları altında bütün ülkelerdeki oligarşik diktatörün iktidarı biçimidir. Bu yüzden bu ülkelerdeki devrimci mücadele leninizmin geleneksel yöntem ve biçimleri ile değil, yeni savaş partileri, orijinal mücadele biçimleri ile yürütülmelidir. Savunulan budur.

Böyle anti-leninist sonuçlara varan sol sapmanın sürekli faşizm iddiası yukarıdaki çerçeve içinde, uluslararası plandaki karşılıklı güçler ilişkisi çerçevesinde, emperyalizm ile sosyalist sistem, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketi bütünlüğü arasındaki mücadelenin gelişme perspektifleri açısından somut durum ile uzaaktan yakından ilgili değildir.

«Sürekli» olan faşizm değil, ancak tekeli burjuvazinin otoriter, faşist iktidarlara kurmaya eğilimidir. Bu eğilimin gerçekleşmesi ise işçi sınıfının öncülüğündeki anti faşist güçlerin birlikte mücadelesi ile her zaman engellenebilir. Burjuvazinin, kendi koyduğu kurallara uyması sağlanabilir. Bu durum yarın onun, proletaryanın koyacağı kurallara uyması için de elverişli şartlar yaratacaktır. Önemli olan faşizmin mutlak bir şey olmadığı, mücadele ile engellenebileceği gerçeğidir.

Türkiye'de bugün çok sınırlı bir burjuva demokrasisi içinde yaşıyoruz. Türkiye burjuvazisi serbest rekabetçi dönemi yaşamamıştır, feodaliteye karşı radikal bir mücadele vermemiştir, tersine onunla uzlaşmayı tercih etmiştir. Bu durum Türkiye'de burjuva demokrasisinin gerçek anlamıyla yerleşmesini engellemiş ve süreç içinde ortaya, Türkiye burjuvazisinin kendi niteliğine uygun, kendi ayarında bir burjuva demokrasisi çıkmıştır. Bu sözde demokrasi, faşizme dönüşme imkânına klasik burjuva demokrasilerine oranla daha çok sahiptir. Bu yüzden anti faşist mücadele Türkiye halkı için her zaman acil bir görev olarak kalacaktır. Özellikle içinde yaşadığımız dönemde bu daha da önem kazanmaktadır.

Görevimiz anti faşist mücadeleyi güçlendirmek için örgütlenmektir. Faşizm mutlak bir olgu değildir. Sınıflar arasındaki güçler ilişkisinin bir sonucudur. Bizim görevimiz bu ilişkide anti faşist sınıf ve tabakaların ağır basması için, tekeli burjuvazinin gerilemesi için mücadele etmektir.

Sosyalist hareket içinde farklı görüşlere sahip gruplar, bozguncular tarafından bu görevlerin engellenmesi maksadıyla başlatılmak istenen tartışmalara katılmak yerine, bu görevin yerine getirilmesinde neler yapılması gerektiğini tartışmalı, yayın organlarında bu konuya ağırlık vermelidirler. Türkiye sosyalist hareketi, Uluslararası proletaryanın bu konudaki deneylerine büyük çapta yabancıdır. Bunların aktarılması, bunlardan dersler çıkarılması, Türkiye faşistlerinin ideolojik, örgütsel yapıları yöntem ve özellikleri araştırılmalıdır. Bu gerek demokratik güçbirliği gerekse sosyalist hareketin birliği için faydalı olacaktır.

Burjuva demokrasisine karşı tavır üzerine

Faşizm, anti-faşist mücadele, demokratik mücadelesi konularında, gerek sağ gerekse sol yanlıların sözü konusu olduğu şu günlerde, G. Dimitrov'un, 13 Ağustos 1935'te, Enternasyonalin VII Kongresinde yaptığı kapanış konuşmasından aldığımız bölüm, aydınlatıcı olacaktır.

Georgi Dimitrov

Lenski yoldaş, konuşmasında, kitleleri faşizmin emekçilere yönelttiği saldırıya karşı harekete geçiren Polonya Partisi içinde, «kitlelerde demokratik hamhayaller uyandıracağı kuşkusuyla, demokratik talepler ileri sürmek korkusu»nun varlığını dile getirdi. Demokratik talepler konusundaki bu kuşku, şu veya bu biçimde, Polonya Partisi dışında da görülüyor.

Bu korku nereden geliyor? Burjuva demokrasisine karşı tutum sorununun yanlış ve diyalektik olmayan bir şekilde ele alınmasından... Biz, işçi sınıfı sosyalistleri, —kapitalist ülkelerde burjuva demokrasisinin son kalıntılarından ve gizli genel seçimin yasa dışılığı Sovyetler Birliğinde, işçi sınıfı iktidarının büyük örneğini gösterdiği demokrasinin kararlı yandaşlarıyız. Bu demokrasi, proletarya devrimin zaferi, üretim araçlarının özel mülkiyetinin kamu mülkiyetine dönüşmesi, halkın ezici çoğunluğunun sosyalizm yoluna girmesi anlamına gelir. Bu demokrasi tamamlanmış bir biçimlenme değildir; gelişmektedir; ve, sosyalist kuruluşun başarıları, sınıfsız toplumun kuruluşu, kapitalizmin kalıntılarının ekonomiden ve insanların bilincinden silinmesiyle, gelişmeye devam edecektir.

Ama, bugün, kapitalizm şartları altında yaşayan milyonlarca işçi için, ana sorun, burjuva egemenliğinin çeşitli ülkelerde bulunduğu biçimler karşısında tavrılarını belirlemektir.

Biz anarşist değiliz; ve şu veya bu ülkede hangi siyasi rejimin en budanmış demokratik hak ve özgürlüklerle bile olsa, burjuva demokrasisi biçimindeki burjuva diktatörlüğünün mü yoksa açık faşizm biçimindeki burjuva diktatörlüğünün mü bulunduğu konusuna ilgisiz kalamayız. İşçi sınıfı demokrasisinin yandaşları olarak, işçi sınıfının uzun ve kararlı mücadelelerle söke söke elde ettiği kazançların her milimini savunacağız ve bunların genişletilmesi için kararlı bir mücadele vereceğiz.

İngiltere işçi sınıfı, grev hakkını, sendikalarının meşru varlığını, toplanma, birleşme özgürlüğünü, basın özgürlüğünü, oy hakkının genişletilmesini, vs. kazanıncaya kadar ne büyük fedakârlıklara katlandı. Fransa'da, 19. yüzyıl boyunca, temel haklar için ve sömürücülere karşı mücadelede örgütlenme hakkına meşruiyet kazandırabilmek için onbinlerce işçi hayatını verdi. Bütün ülkelerin işçi sınıfı, burjuva demokratik özgürlükleri kazanabilmek için çok kan döktü; ve bunları korumak için, bütün gücüyle mücadele etmeye azimli-dir.

Burjuva demokrasisine karşı tavrımız her şartta aynı kalmaz. Örneğin, Ekim devrimi sırasında, Rus bolşevikleri, burjuva demokrasisinin korunması bayrağı altında işçi sınıfı iktidarının kurulmasına karşı çıkan bütün siyasal partilere karşı ölümüne bir mücadele veriyorlardı. Bu partilerle mücadele ediyorlardı çünkü burjuva demokrasisi, o sıralarda, bütün karşı devrim güçlerinin proletaryanın zaferine karşı altında birleştikleri bir bayrak haline getirilmişti.

Bugün, kapitalist ülkelerdeki durum bütünüyle farklıdır. Bugün, emekçileri en barbar bir sömürü ve baskı rejimine mahkûm etmek için çabalayan faşist karşı devrim, burjuva demokrasisine saldırmaktadır. Bugün, birçok kapitalist ülkede, emekçi kitleler, anın görevi olarak, burjuva demokrasisiyle proletarya iktidarı arasında değil, burjuva demokrasisiyle faşizm arasında somut bir tercih yapma durumundadırlar.

Öte yandan, bugünkü durum, kapitalizmin istikrar dönemindeki durumdan farklıdır. O sıralarda, faşizm tehlikesi bugün olduğu kadar kuvvetli değildi. Devrimci işçiler, birçok ülkede, karşılarında burjuva demokrasisi biçimindeki burjuva diktatörlüğünü görüyorlar ve mücadele güçlerini başlıca burjuva demokrasisine yöneltiyorlardı. Almanya'da, Weimar Cumhuriyetine karşı, Cumhuriyet olduğu için değil, proletaryanın devrimci atılımını, özellikle 1918-1920 ve 1923 yıllarında ezen bir burjuva Cumhuriyeti olduğu için mücadele ediyorlardı.

Ama, faşist hareketin baş kaldırmaya başladığı sırada, örneğin Almanya'da 1932'de faşistler işçi sınıfına karşı yüzbinlerce kişilik ordular kurup silahlandırdıkları sırada aynı şekilde davranılabilir miydi? Şüphesiz ki hayır.

İşçi sınıfı devrimlerinin pek çok ülkedeki ve özellikle Almanya'daki hataları, durumdaki değişikliği görmeyerek eski sloganları tekrarlamaya devam etmeleri; proletarya iktidarı için mücadelenin gündemde olduğu ve, aynı 1918-1920'lerdeki gibi, bütün Alman karşı devriminin Weimar Cumhuriyeti bayrağı altında toplandığı yıllarda geçerli olan taktik tavrıların sürdürmeleri oldu.

Bugün bile, saflarımızda, demokratik talepler ileri sürme korkusunun varlığını görmemiz, işçi sınıfı devrimcilerinin, taktikimizin böylesine önemli sorunlarını ele alırken marksist-leninist metodu özümlemiş olmaktan ne kadar uzak bulunduklarını ortaya koyuyor. Bazıları demokratik haklar için mücadelenin işçileri proletarya iktidarı için mücadeleden saptırabileceğini ileri sürüyorlar. Lenin'in, bu konudaki sözlerini hatırlatmak yararlı olacak:

«Demokrasi mücadelesinin proletaryayı sosyalist devrimden sapıtacağıni, ya da sosyalist devrimi gözden kaçıracağını, perdeleyeceğini vs. düşünmek köklü bir hata olacaktır. Aksine, sosyalizmin zaferi demokrasi tam olarak gerçekleşmeden mümkün olamayacağı gibi; proletarya, demokrasi uğruna devrimci, tutarlı ve ayrıntılı bir mücadele sürdürmeksizin burjuvaziyi yenilgiye uğratmaya hazırlanamaz.»

Lenin'in bu sözlerini, hepimize kafalarımıza iyice yerleştirmeliyiz. Tarih boyunca, büyük devrimlerin işçi sınıfının haklarının savunulması için, fazla büyük olmayan hareketlerden doğduğunu unutmamalıyız. Ama, demokratik haklar için mücadeleyi, işçi sınıfının sosyalizm için mücadelesine bağlayabilmek için, herşeyden önce, burjuva demokrasisinin korunması sorununa şematik yaklaşımdan vazgeçilmesi gerekir.

kitle mücadelesi ve türkiye pratiğinde durum

Türkiye'de ezilen sınıf ve tabakaların, ekonomik-demokratik ve siyasi hak ve talepleri uğruna gerçekleştirdikleri eylemlere, verdikleri çeşitli biçimlerdeki mücadelelere baktığımızda, bunların tarih içindeki gelişmesini izlediğimizde, bunların, büyük çoğunluğuyla kendiliğinden hareketler olduğunu görürüz. Ülkemizdeki sınıf mücadelesinin gelişme düzeyi henüz kendiliğinden mücadele aşamasıdır. Bu bizce tartışılmaz bir gerçektir.

En büyük ve güçlü işçi görevlerinde, birçok fabrika işgallerinde hareketi yönlerinden lider durumundaki işçiler bile, henüz gerçek anlamda sınıf bilincine ermiş, işçi sınıfının bilimine tam anlamıyla sahip olmuş ve hepsinden önemlisi işçi sınıfının siyasi partisi içinde örgütlenmiş değillerdir. Bu durum, kitle mücadelelerinin her zaman tam anlamıyla gelişememesine, mevzi ve geçici bir karakter taşımasına, talep edilen ekonomik demokratik haklar elde edildikten sonra durmasına sebep olmaktadır. Kendiliğinden mücadelenin en önemli göstergelerinden biri de, bu mücadeleye katılan kişilerin çoğunluğunun içinde bulunduğu mücadelenin bu veya bu şekilde sona ermesinden sonra, eski normal hayatlarına dönmeleri ve kendiliğinden mücadele içinde beliren bilinç filizlerinin burada kısa sürede kaybolup gitmesidir. Bu durum, mücadelenin sürekliliğine imkân tanımaz.

Türkiye'de durum

Türkiye'deki mücadelelerin tarihine baktığımızda, bunu hemen görürüz. Özellikle 1960'lar sonrasında büyük boyutlara erişen kitle hareketleri, yer yer siyasi bilinç niteliği gösterse de, genel olarak kendiliğinden gelişmiştir. Bunun göstergelerini şöyle sıralayabiliriz: Siyasi taleplerle başlatılan ya da içinde siyasi taleplere de yer verilen kitle hareketlerinin ekonomik demokratik taleplerle yürütülen ve sadece bu çerçevede kalan hareketlere oranla son derece az sayıda olması; siyasal taleplerin ağırlık kazandığı öğrenci hareketlerinde ise bilinçli ve örgütlü bir liderliğin hiç bir zaman kurulmamış olmasından dolayı, bunların da son tahlilde mevzi ve geçici başarılarla sınırlı kalması ve sürekli, düzenli ve örgütlü bir niteliğe bir türlü kavuşamaması; kitle hareketinin somut pratikte yarattığı işçi ve halk liderlerinin bu niteliklerini hareketten sonra koruyamamaları, öncüsü oldukları kitleyi yeni mücadelelere sokamamaları ve günlük «hayat mücadelesi» yüzünden sınıf mücadelesini sürdürmemeleri; kitle hareketleri içinde yetişen lider kadroların örgütlenmemiş, üst düzeydeki bir örgüt içinde biraraya gelmemiş olmaları; hareketin süreklilik kazanmamış olması, örneğin en güçlü bir direnişi gerçekleştirmiş olan bir fabrikada bundan sonra uzun yıllar yeni bir mücadelenin olmayabilmesi; mücadele içinde kitlelerde doğmaya başlayan bilincin yabancı sınıfların temsilcileri tarafından kendi çıkarları için kullanılabilmesi vs. vs.

Gerçek, devrimci kitle mücadelesinden söz ederken Lenin, parti, sadece partilileri değil de partisizleri de harekete sokmayı başarır, bu, kitlelerin fethedilmesinin başlangıcı olur diyordu. Eskiden politika hakkında hiçbir şey duymamış bir kaç bin işçinin devrimci bir şekilde davranmasının gerçek bir kitleyi oluşturmaya yettiğini ekliyordu. Türkiye'deki duruma baktığımızda henüz bu aşamadan uzak olduğumuzu rahatlıkla söyleyebiliriz. Kendiliğinden bir hareket, değil bir kaç bin, onbinlerce işçiyi eyleme sokabilmektedir ama, aynı şeyi parti için henüz söyleyemeyiz. Onbinlerce kişinin yürüttüğü kendiliğinden mücadeleleri bilinçli mücadele haline dönüştürme konusunda da, sosyalist hareketin henüz güçsüz olduğunu kabul etmek zorundayız.

Kitle hareketlerinde kendiliğindenliğin egemen olmasının görünürdeki en önemli nedeni, işçi sınıfının merkezi otoritesinin, siyasi partisinin henüz güçlüce inşa edilmemiş olmasıdır. Gerçek bir işçi sınıfı partisinin, bu ismi hakketmiş bir partinin, öncelikle kendiliğinden mücadele içinde yetişen işçi liderlerini, halk liderlerini, devrimci öğrenci liderlerini, sosyalist bilinçle donatarak mücadele içinde kendi saflarına kazanmış olması gerekir. Eğer parti, işçi sınıfının partisi olmaya hak kazanması için gerekli ikinci şartı, doğru bir strateji ve taktiğe sahip olma, sosyalizmin bilimine ortodoksça sarılma, enternasyonalizme sonuna kadar bağlı olma şartlarını da yerine getirebiliyorsa, o zaman, saflarında birleştirdiği işçi liderlerine mücadeleyi bilinçli yürütme yeteneğini rahatlıkla kazandırabilir. Parti'nin ve üyelerinin kontrolunda olmayan hiçbir mücadele bilinçli bir mücadele değildir. Türkiye'deki

kitle hareketinin şu anda kendiliğindenlik aşamasında olmasının en büyük göstergesi buradan çıkar. Türkiye'de henüz işçi sınıfının merkezi otoritesi tamamen gerçekleştirilmiş değildir. Bu böyle kaldığı sürece her türlü mücadelenin kendiliğinden gelişmesi kaçınılmazdır. Bu aşamada hatta şunu bile kolaylıkla söyleyebiliriz: Türkiye'de daha sosyalist hareketin kendisi kendiliğinden bir gelişme halindedir. 12 Mart öncesi ve sonrasındaki «durum» bunu açıkça göstermiştir. Bugün bunun kesinlikle giderildiği, sosyalist hareketin kendi gelişme perspektiflerini kendisinin tayin etmeyi tamamen sağlamış olduğunu iddia etmek pek kolay değildir. Bütün bunlar önümüzdeki görevler olarak durmaktadır.

Öteyandan İşçi Sınıfının siyasi örgütlenmesinin inşasının tamamlanmamış olması, mücadelenin kendiliğinden sürmesine sebep olurken, mücadelenin kendiliğinden sürmesi, partinin gelişmesini engellemeye sebep olmaktadır. Meselenin düğüm noktası buradadır. Her iki kategori birbirleriyle iç içedir, karşılıklı birbirlerini şartlamaktadır. Yayın hayatına başladığımızdan beri defalarca vurguladığımız işçi hareketiyle sosyalist hareketin bir potada eriyip kaynaşmamış olması olgusunun temelinde yatan budur. Sosyalist hareket, kendiliğinden mücadelenin ortaya çıkardığı imkanları yeterince kullanamamaktadır, işçi liderlerini bilinçlendirip örgütleyememektedir. Bu böyle olunca da, mücadelede kendiliğinden gelişmeye devam etmektedir. Bu durum önümüze en acil görev olarak, sosyalist hareketin bir yandan kendi iç bütünlüğünü sağlarken, özellikle işçi liderlerini, halk liderlerini, devrimci öğrenci liderlerini örgütlemeyi getirmektedir. Bu düğüm çözüldüğünde, çok önemli bir mesafe katedilmiş olacaktır.

Bu görevin yerine getirilmesinde tayin edici unsur, kendiliğinden harekete karşı alacağımız tavrıdır. Düğümü çözecek ip ucu buradadır. Parti en büyük ağırlığı bu konuya vermelidir. Bütün kadrolarıyla örgütlü bir şekilde kendiliğinden mücadelelerde yer alarak bunları bilinçli mücadeleye dönüştürmeye, liderleri partiye kazanmaya çalışmalıdır. Bunun için gerekli objektif şartlar tamamen olgun bir şekilde mevcuttur. Gerek partimizin öncelikle işçi bölgelerinde örgütlenmekte olması, gerekse kendiliğinden hareket içinde yetişen liderleri bilinçlendirmede gerekli Gerçek gazetesi ile Eğitim / Kitle broşürleri gibi araçların varlığı ve hepsinden önemlisi parti üyelerimizin bu konudaki kararlılığı ve azmi bu görevi yerine getirmedeki yeterli subjektif durumumuzu yansıtırken, kitlelerin keskinleşen sınıf çelişkilerine paralel olarak bu dönemde politikayla ilgilenme düzeylerinin geçmişe oranla son derece yüksek olması görevin başarıma imkânının objektif temelini oluşturmaktadır. Geçmişte ajitasyon-propaganda-örgütlenme üçlüsü içinde sosyalist hareket ajitasyon ve propaganda örgütlenmeden daha fazla önem vermiştir (örgütsüz yürütülen ajitasyon-propagandanın gerçek anlamda ajitasyon-propaganda olmaması bir yana bırakırsa). Bu durum, böyle eksik ve yetersiz yürütülmüş olsa bile, bu ajit-prop'un meyvalarının sosyalist hareket tarafından toplanamamasına, tersine CHP reformizminin, bunun yarattığı nispi bilinçlenmeyi, yolaştırarak kendine bağlamasına yol açmıştır. Bundan çıkarılacak dersler çoktur. Aynı hataya bir daha düşülmemesi gerekmektedir. Ajitasyon ve propaganda araçlarımızı örgütlenmeye dönük bir şekilde kullanmadığımız sürece, hareketimiz başarısız kalacaktır.

Öte yandan kitlelerle ve özellikle lider durumundaki işçilerle olan ilişkilerimizi sadece mücadelenin yükselme dönemleriyle sınırlı tutmak gene sonuçsuz kalacaktır. Kendiliğinden mücadelenin yükselme dönemi, sağlıklı ilişkilerin kurulması için elverişli şartlar getirir, kitle politikayla ilgilenmeye başlar, ama bu mücadele sona erer ermez, bu ilgi kısa sürede günlük sorunlar yüzünden azalır ve yok olur. Burada önemli olan bilinçlenmeye başlayanların politikaya, sınıf mücadelesine duydukları ilgiyi sürekli kılmak ve geliştirmektir. Bu ise söz konusu yerdeki parti faaliyetinin sürekliliği ile mümkündür. Partimiz kurduğundan bu yana örgütlediği her yerde, gelişen bütün kitle hareketlerini desteklemeye, buna katılanlarla sıcak ilişkiler, devrimci bağlar kurmaya çalışmıştır. Bütün parti üyeleri bir senelik faaliyetleri sonucunda bu çalışmalarda süreklilik unsurunu ne derece sağladıklarını, mücadeleler bittikten sonra kurulan bağların hangi düzeyde sürdürüldüğünü ve bu müca-

bu şekilde geliştiği sürece tehlikeli olma, burjuvazi tarafından kendi çıkarlarına alet edilme ihtimaline her zaman sahiptir. Bu yüzden bizim bu mücadele biçimine karşı tavrımız hiçbir zaman ona övgüler düzmek olamaz. Fakat aynı mücadele, haklı nedenlere dayandığı ve halktan kişiler tarafından yürütüldüğü için ona karşı da çıkmayız.

Yanlış görüşler burada açığa çıkar. Kimileri kendiliğinden kitle hareketlerine, bunlar provokasyona yol açabilir, bir sonuca varmaz gerekçesiyle karşı çıkmak tadır. Bunu yaptığı anda kitleden soyutlanmakta, dışında kalmaktadır. Kitlelerin en iyi pratik içinde öğrencekleri görülmemektedir. Biz kitlenin, kendiliğinden mücadelenin yetersiz olduğunu pratikte görüp, kavraması ve bu yolla bilinçlenmesi için çalışmalıyız.

Kimileri ise her türlü kitle hareketine övgüler düzmektedir. Sayfalarca «kitlelerin gücü» «yükselen kitle mücadelesi» vs. üzerine yazılar yazılmakta, soyut bir kitle kahramanlığı, mücadelesi tanıtılmakta, basit bir popülizm yapılmaktadır. Kitle hareketlerinin bu aşamada büyük çoğunluğuyla kendiliğinden karakterde olduğu, örgütsüz olduğu hiç gösterilememekte, ve bu sayede bu hareketleri örgütlü, bilinçli, gerçek kitle hareketleri haline sokmaya çalışılmamakta, tersine kendiliğinden hareket bu biçimiyle geliştirilmek istenmektedir. Bu durum partinin rolünün ve öneminin hasır altı edilmesine hizmet etmektedir. Sosyalist hareketin önündeki görevin kitle hareketlerine örgütlü ve bilinçli bir nitelik kazandırmak olduğu, bu amaçla çalışması yapılması gerektiği ve partinin nihai inşasının ancak bu yoldan geçtiği bu sayede unutturulmak istenmekte, böylece burjuvazinin değirmenine su taşınmaktadır.

Halbuki bizim görevimiz kendiliğinden mücadeleler içinde yer alarak kendiliğindenliğe karşı mücadele etmektir. Bunun başka yolu yoktur. Kitle hareketi ne onun yetersiz ve ilkel biçimlerini reddetmekle, ne de ona dışardan övgüler düzmekle devrimci bir nitelik kazanabilir. Tersine bu ancak onun içinde yer alarak hareketin liderlerini bilinçli parti üyeleri yaparak ve onların geniş kitleyle olan bağlarını sürekli kılmayı sağlayarak mümkündür.

15-16 Haziran direnişinin yıl dönümü ve aynı tarihte İzmir'de Türk-İş'in yürüttüğü direniş dolayısıyla sol basında çıkan yazılarda alınan tavırlar çeşitli çizgilerin sosyalist mücadele anlayışı hakkında yeterli bir bilgi verebilir.

İşçi sınıfının iktidar mücadelesinin zaferi kendi eseri olacaktır. Zafer ancak kitlelerin katılımıyla ve mücadelesiyle mümkündür. Ama kitlelerin katılımı ve mücadelesi bilinçli ve örgütlü olmadığı sürece, kendiliğinden bir mücadele yürütüldüğü sürece karşılaşılabilecek tek bir sonuç vardır: yenilgi.

Bu yüzden kitle hareketlerine bilinçli bir karakter kazandırmak gerekir. Bunun yolu, işçi lideri, halk lideri, öğrenci lideri durumunda olanların örgütlenmesinden, birleşmesinden, sosyalizmin bilimi ile donatılmalardaki lider durumundaki işçilerle ne kadar örgütsel bağlar kurduklarını bir kere daha gözden geçirmelidir.

Türkiye'de kitle hareketinin genel olarak kendiliğinden karakterde olmasıyla birlikte, sol hareket içinde de kendiliğinden harekete karşı alınması gereken doğru tavır konusunda birçok yanlış görüşler de vardır. Bu konu aslında sosyalistlik iddiasında olan çeşitli görüşlerin pratikteki gerçek yüzlerini yansıtan bir aynadır. İşçi sınıfı sosyalistleri için, kendiliğinden mücadele mevcut güçleri oranında içinde mutlaka yer alınması ve bilinçli mücadeleye dönüştürülmesi gereken bir çalışma alanıdır. Kendiliğinden mücadele her şeyden önce bizim dışımızda, bizim istek ve irademiz dışında, daha doğrusu kontrolümüz dışında gelişen mücadeledir. Ama aynı mücadele, içinde bilinçli ve örgütlü bir şekilde yer alındığında, işçi sınıfının, devrimci mücadelesinin bilinçli bir unsuru olma niteliğini de taşır. Katılanların bilinçleri gelişmeye, sınıf bilincine dönüşmeye hazırdır. Kendiliğinden mücadele bunun ötesinde haklı bir mücadeledir, katılanların sınıf düşmanlarına karşı yürüttükleri haklı talepleri ve amaçları kapsayan bir mücadeledir.

İşte kendiliğinden mücadele karşısındaki tavrımızı belirlerken onun bu ikili karakterini, yani bilinçsiz ve yetersiz oluşu ile bilinçliliğe dönüşme imkânı içinde barındırması gerçeğini birlikte gözönüne almamız gerekir. Kendiliğinden mücadele yetersizdir ve

disk yöneticileri ve sosyalizm düşmanlığı

DİSK Genel Kurulunun ardından yönetimi ele alan yeni kadronun açık CHP kuyrukçusu bir siyasetin şampiyonluğunu yaptıklarını, DİSK'i sosyal-demokrat siye teslim etmeye eniyetli olduklarını daha önce de belirtmiştik.

Gelişmeler yanılmadığımızı gösteriyor. Türkler ve kligi, Mavlen İş Sendikası'nın Bölge Temsilciliği seçimleri sırasında yaptıkları konuşmalarla bu tutum ve eniyetlerini defalarca belgelediler, kanıtladılar. Erdemir'de başlatılan sosyal demokrat saldırı, Pendik'te, Levent'te, Kocali'nde devam etti ve Topkapı Bölge Temsilciliği seçiminde doruğuna çıktı.

Üstelik Kemal Türkler ve «sağ kolu» Mehmet Kılınç Maden İş 1. Bölge Temsilciliği seçiminde (Topkapı) yaptıkları konuşmalarla CHP kuyrukçuluğu ile de yetinmediler, açıkça sosyalizm düşmanı bir çizgiye dayandılar. İşçi Sınıfı sosyalistlerini akıllarınca suçladılar ve kendilerinin DİSK'i burjuvaziye teslim etme siyasetlerini eleştirenleri «provokatörlük»le itham ettiler.

İşte Kemal Türkler'in konuşmasından bir bölüm:

«Kendilerine devrimci etiketini yapıştıranlar, DİSK'i, CHP kuyrukçuluğu yapmakla suçlamaktadırlar. Bunlar DİSK tabanını parçalamak isteyen provokatörlerdir. Onları Türk soluna karşı ihanetle suçluyorum. Türk İşçi Sınıfı ve emekçileri, onlar tarafından kurulan partilerle değil, kendi kuracağı parti ile iktidara gelecektir. Bu da böyle biline»

Bu fikir fukarahından, cehaletten, demagojiden de öte, burara buram sosyalizm düşmanlığı kokan konuşmanın neresinden tutsak elimizde kalmaz mı?

Bir kere İşçi Sınıfı Sosyalistlerinin, CHP kuyrukçuluğu ile suçladıkları DİSK değil, DİSK'in yönetimini bugün için ele geçirmeyi «başarmış» olan yönetici kilitir. Bu kligin, kendileri ile DİSK'i «özdeşleştirme» çabaları ise her zaman karşısında İşçi Sınıfı Sosyalistlerini, DİSK'in tabanından fıskırmış bilinçli ve sosyalist işçileri bulacaktır.

DİSK, üç beş profesyonel sendikacının sübjektif tercihiyle doğup serpiliş gelişmiş bir örgüt değildir. O yüzlerce işçi sınıfı devrimcisinin, sosyalist işçinin kan ve can pahasına doğurup geliştirdiği ve burjuvazinin sarı sendikacılığının karşısına diktiği bir ekonomik-demokratik mücadele örgütüdür. Provokatif ve ihtarıcı konuşma, tavır ve siyasetlerle işçi sınıfı sosyalistlerini ve sosyalist işçileri DİSK'i terk etmeye zorlayabileceklerini sanan Türkler ve kligi, Pendik ve Topkapı Maden İş Bölge Temsilciliği seçimlerinde kligin adaylarını elinin tersiyle itip «sosyalist» ve sosyalizme sempati duyan unsurları seçen «tabanı», devekuşu misali görmezlikten geliyorlar.

Topkapı Bölge Temsilciliği seçiminde bir Mehmet Kılınç konuştu. Mehmet Kılınç, bilmiyor, müseccel CHP'li. Başkanı bulunduğu Petkim Sendikasının örgütü bulunduğu rafineriler yüzünden yabancı petrol şirketleri ile «tehlikeli ilişkiler» içinde olduğu şiddetli söylentilere konu olmuş «tipik» bir sendika ağası. Önce DİSK'e kapağı attı, sonra da DİSK yönetimine sızdı.

İşte Türkler kliginin DİSK'in ana sendikalarından Kimya İş'in devrimci yönetimine karşı «alternatif» olarak ve hatta «şantaj» unsuru olarak kullandığı bu sendikacı da toplantıda şöyle dedi:

«1960'dan bu yana İşçi Sınıfı temsilcilerine sendika ağası oldular, İşçi Sınıfından koptular diye saldırıyorlar. İşçi Sınıfı önderlerine hücum ediyorlar. Eğer işçi sınıfı kendi için hayatını ortaya koyan liderlerini bir takım devrim gevezelerine yedirirlerse, bir daha lider bulamaz.»

Önce işçi liderliği öyle karameti kendinden menkul sendika ağalarının kullanabileceği bir sıfat değil; zor ve kahırlı mücadelelerin içinden geçerek, sınıf mücadelesinin sert ve çapraşık dönemeçlerinde aralıksız verilen sınavlardan geçerek kazanılabilen «şerefli» bir rütbedir. «İşçi Sınıfı için hayatlarını ortaya koymak» palavrasını bir yana atalım, bunu üzerinde tartışılmayacak bir «söz» olarak görüyoruz. Ama «İşçi Sınıfının bir daha lider bulamayacağı» tehdidine gelince, bu konuda gerçek tam da tersidir.

İşçi Sınıfının liderleri bu sendika ağalarının, sosyal demokrasi kuyrukçularının tasfiyesi sürecinde ortaya çıkacaklardır. Var olan işçi liderleri bu kligi rağmen doğmuşlardır ve bu kligi rağmen varolmaktadırlar.

referandum için mücadele de yeni görevlerimiz

Geçtiğimiz hafta, Yargıtay 9. Dairesi, Presiz fabrikasındaki referandumla ilgili olarak sonuçları bakımından çok önemli bir karar verdi. Karar özetle: «Kanunlarımızda 'referandum' diye bir hak, bir hüküm yoktur. Bu bakımdan İş Mahkemeleri, yetki uyuşmazlıklarının çözümü için 'referandum' kararı veremezler».

Ucu bucağı gelmeyen hukuk kahlplarının ve şekillerinin içine boğulup, kısıp kalmış «burjuva hukuk mantığını» serserpe yansıtan bu karar, doğurabileceği sonuçlar açısından ele alınırsa, ciddi bir tehlikeyi haber vermektedir.

İşçi Sınıfımızın yüz yılı bulan mücadelesinde sendikalaşmak ve sendika seçme özgürlüğü için mücadele «büyük bir» yer tutar. Hele 1963 sonrasında büyük direnişlerin, grevlerin, yürüyüşlerin temelinde hep «sendika seçme özgürlüğü için mücadele» yatmaktadır.

15-16 Haziran 1970 direnişi sendika seçme özgürlüğünü kısıtlamayı amaçlayan kanun değişikliklerine karşı mücadelenin bir parçasıydı. 15 Haziran 1974'te İskenderun Demir Çelik'te, onbinden fazla işçinin dipçikle zulümle bastırılan direnişi, sarı sendika ağının parçalamak, yani özünde referandum hakkı içindi. Ülker'de panzerlerin bastırıldığı direniş yine referandum için yapıldı. 1974 yılının ikinci yarısında ve 1975 başında referandum mücadelesi hızlandı, referandum talebi işçi kitlelerine mal oldu. 1974 yılı sonunda Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin on dört demokratik örgütle birlikte başlattığı ve yürüttüğü referandum kampanyası hemen hedefini buldu. İşçi sınıfımız bu kampanyaya sahip çıktı, referandum mücadelesi daha da güçlendi. Eskiden referandum konusunda kemküm eden sendika ağaları bile referandumdan söz etmeye başladılar.

Nitekim «Referandum hakkını söke söke alacağız» sloganı tam bir gerçeklik kazandı, 1975 yılının ilk aylarından itibaren İş Mahkemeleri, ardarda «referandum» kararları vermeye başladılar. Bugüne kadar 49 referandum kararı verildi, uygulaması yapıldı. Referandum sonuçları, işçi sınıfımızın, sarı sendika çetelelerini saflarından tasfiye etmeye nasıl kararlı olduğunu açıkça ortaya koydu. Yayılan referandumlara, eğer bir DİSK sendikası taraf olarak katınırsa, işçiler büyük çoğunlukla DİSK Sendikasını tercih ediyorlardı. DİSK'in katılmadığı referan-

dumlarda bile tercihler daima, daha «ileri» yöneydi. Bir patron sendikası, sosyal demokrat sendikadan karşı; ilimli bir sosyal demokrat sendika, daha atak bir başka sosyal demokrat sendikadan karşı; senda ağır yenilgilere uğruyordu.

Sözün kısası hiç de müalahazalı olmayan bir deyimle referandum hakkı söke söke, yani «fiilen» kazanılmıştır. İş Mahkemelerinin ardarda verdiği «referandum» kararları ve Bölge Çalışma Müdürliklerince bu kararların uygulanması ve sonuçlarının kabul edilmesi bu «fiilen» kazanılmışlığımızın tartışma götürmez kanıtıdır.

Oysa şimdi dar ve şekilli bir hukuk mantığı gelmiş, kazanılmış resmen tescilli beklenen (burjuvazi bu resmi tescilli de kabullenmek zorunda) kaldığı çeşitli demecileri ile ifade etmiş, bu geri adımını ilan etmek zorunda kalmıştır referandum hakkının, kanunlarda böyle bir hüküm bulamadığı gerekçesiyle, uygulanmasını durdurmuştur.

Yargıtay'ın aldığı karar sadece Presiz Fabrikasındaki referandumla ilgili değildir. Varolan hukuki mevzuata göre, Yargıtay'ın aldığı kararlar kesinleştiği zaman «kanun gücü» kazanmaktadır. Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin, bir çok hukuki usulsüzlüğü de içeren bu kararı, Yargıtay Genel Kurulunca da onaylandığı takdirde — ki mümkündür — kesinleşecek ve kanun gücü kazanacaktır.

Ancak unutulmamalıdır ki referandum hakkının fiilen kazanılması işçi sınıfımızın kendi eseri olmuştur. Referandum hakkını hayata geçiren işçi sınıfımız nice zalim işçi kıyımlarına göğüs germek, panzerlere, coplara, dipçiklere, işten atılmaya, açığa, işsizliğe karşı direnmek zorunda kalmış ve bu sınavları vererek referandum hakkını hayata geçirmiştir.

Şimdi, referandum hakkının «kanunlaşması» mücadelesi verilecektir. Hele Yargıtay'ın yukarıda anlatığımız kararından sonra bu «acil bir mücadele» haline gelmiştir. Ve Sarı Türk İşçi «sendika seçme özgürlüğü için mücadelesinin sembolü» olan 15-16 Haziran'ın yıldönümünde Genel Uyarı Grevi düzenlemeye, Erbakan'ı, Feyzioğlu'nu «referandum kanununu çıkaracağız» diye demeciler vermeye zorlayan güç, işçi sınıfının bu konudaki kararlılığı ve dayatmasıdır.

Sular geriye akınacak ve fiilen kazanılan bir demokratik hak resmen de tescil edilecektir.

MÜDAHALECI EĞİLİMLER KİŞKİRTİLİYOR

(Baştarafı sayfa 2'de)

gırma yarışı her bir yandan a labildiğine yoğunlaşmaktadır. Demokrasiye kurtarma amacı la yapılan bu çağrılar altında hangi hesaplar yatarsa yatsın, «göreve icabet» edeceklerin ne getireceklerini işçi sınıfımız ve emekçi halkımız geçmiş deneylerinden pek alâ bilmektedir.

Kaldı ki, sol gösterecek bir mü dahalenin bile kendi kendisini hem de CHP'yi «komünizmden tenzih etmek» için işçi sınıfı sosyalistlerine vurmak da bezirgân üst yapının etkinliğini sürdürdüğü ülkemizde, mizansenin icapla rındandır.

İşçi sınıfı sosyalistleri, kısıtlı burjuva demokrasisinin sınırlarını etkili güçlerin dayatmaları la değil, ancak ve ancak işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın örgütlü mücadelesiyle geniş letilebileceğine inanırlar.

TSİP YAYINLARI FAŞİZM Milliyetçi Cephe ve Görevlerimiz Fiyatı: 5 TL.

İsteme adresi: Başmusaşık Sokak
Tan Apt. 10/2 Cağaloğlu

KİTLE MÜCADELESİ

(8. sayfada)

masından geçer, kitlelerle sürekli ilişkilerin kurulma-ından mücadele içinde yeni liderlerin yetiştirilme-şinden geçer. Tek kelimeyle, işçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketin partide birleşmesinden geçer. Görev bunun başarılmasıdır.

Kendiliğinden mücadelelerin bilinçli mücadelelere dönüşme imkanını unutmadan, onlara karşı çıkmadan ve övgüler de düzmeden bunların içinde yer alalım. Kitlelerle kitlelerin dışında bağ kurmak imkansızdır ve bugün için kitleler kendiliğinden mücadelededirler, biz de orada olalım. Kendiliğinden mücadeleyi yürüten kitleleri örgütleyerek, bilinçli harekete sokarak onları gerçek kitleler, devrimci kitleler haline getirelim.

Lenin şöyle diyordu: «Burjuvazi devrimden korkar ve ondan nefret eder; proletarya halk kitlelerini, kendilerini devrime adanmaları için eğitir, onlara görevlerini açıklar, kitleleri yeni, ve daha yeni devrimci savaflara hazırlar. Devrimin ne zaman, hangi durumda geleceği, bu, şu ya da bu sınıfın iradesine ve isteğine bağlı değildir, fakat kitleler içindeki devrimci çalışma hiçbir zaman iz bırakmadan kaybolup gitmez. Kitleleri sosyalizmin zaferine hazırlayacak tek faaliyet böyle bir çalışmadır.» (Rus Sosyal Demokrasininde Reformizm)

"HALKIN SESİ" mi, KOMÜNİZMLE MÜCADELE DERNEĞİ'nin sesi mi?

«Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşin» sloganının, Marx ve Engels tarafından ortaya atıldığı 1848'den bu yana işçi sınıfı sosyalizminin en önde gelen sembolleşmiş cümlesi olması boşuna değildir. Bu şiar, bilimin öngördüğü biçimde, bütün ülkelerin işçilerinin tek bir bütün olduğu gerçeğini yansıttığı gibi tüm yer yüzünde sömürsüz toplumun ve giderek sınıfsız toplumun ancak bütün ülkelerin işçilerinin birlikte mücadelesi ile gerçekleşeceğini de özetler.

Bu bakımdan kendisine sosyalist diyen bir çizginin sosyalist olup olmadığını mı anlamak istiyorsunuz? Önce o çizginin enternasyonalizme, bütün ülkelerin işçilerinin birliğine ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin bütünlüğüne inanıp inanmadığına, her adımda, en küçük olayda bile bu karakterin o çizgide yansıyor yansımada bakınız.

İşçi sınıfı sosyalizmi, dünya işçilerine yayınladığı ilke Beyanname'den beri bilime ortodoksça bağlılığın yanı sıra enternasyonalizme de ortodoksça bağlı olmuştur. Ve işçi sınıfı biliminin pratikle bir bütün olarak yürüdüğü ilk günden bu yana, işçi sınıfı dışı unsurlar daima bu ortodoksça bağlılığın dışında kalmışlardır. Sapma diye adlandırdığımız bütün çizgiler ister sağ isterse sol sapma biçiminde ortaya çıkmış olsunlar, daima bilimi çiğnemenin yanı sıra enternasyonalizmin de dışında kalmışlardır. Ve sosyal pratik, işçi sınıfı biliminin ve işçi sınıfının uluslararası birliğinin dışındaki sapmaları daima ve daima mahkûm ederek, pratikte açığa çıkartarak güçlenmiştir. Bakuninci anarşistler, La Salla'ciler, Narodnikler, SR'ler, Menşevikler ve İkinci Enternasyonal dönemleri işçi sınıfı bilimi dışında kaldıkları veya ondan saptıkları için, işçi sınıfının uluslararası birliğine, bütünlüğüne ve kardeşliğine inanmadıkları için işçi sınıfı dışındaki sosyal zümrelere dayandıkları için karşı-devrim kadar varmışlardır.

Büyük Ekim Devrimi, bütün bu sapmalar en büyük darbeyi indirmiş ve işçi sınıfı iktidarı o günden beri pek çok ülkede yaygınlaşıp gelişerek bugüne dek gelmiştir. Ama sosyalizmin kazandığı büyük zafer geniş kitleleri etkilemiş, pek çok küçük burjuva ve liberal burjuva unsurun sosyalizmden esinlenmesine yol açmıştır. İşçi sınıfı sosyalizmi uluslararası birliğini daima güçlendirerek, geliştirerek bugüne dek zaferden zafere koşmuştur, ama gerek emperyalizmin varlığı, gerekse sınıflı toplumun kaçınılmaz bir sonucu olan burjuva ve küçük burjuva etkiler dayandığı sosyal zümrelerle birlikte işçi sınıfı bilimini saptırmağa ve enternasyonalizmi çiğnemeğe çalışmışlardır.

İşçi sınıfı sosyalizmi her geçen gün gelişip güçlendikçe bu sağ ve sol oportünist çizgiler hırçınlaşıp işçi sınıfı sosyalizmine ve onun enternasyonalizmine saldırmağa devam etmişlerdir.

Boyuna güçlenen, yaygınlaşan işçi sınıfı sosyalizminin yanı sıra varlığını koruyan bu sağ sapmadan başka, son elli yıl içinde iki önemli ve zararlı sapma dünya sosyalist hareketinde kendisini göstermiştir. Bunlardan birincisi Troçkistler, diğeri ise Maoculardır. Küçük burjuva destekli entelektüel bir akımın sürdürücüsü olan Troçkistler sözde pür sosyalizme, işçi sınıfı sosyalizmine ve katıksız enternasyonalizme sahip çıktıkları halde, dünya sosyalist hareketini ve işçi sınıfının evrensel birliğini bölmeğe, parçalamaya çalışmışlar ve karşı devrimci tutum içinde olmuşlardır. Ama savaş sonrasında dünya sosyalist hareketinin kazandığı büyük başarı, ve dünya sosyalist sisteminin kurulmasıyla Troçkist eğilimler büyük ölçüde etkisini yitirmiştir.

Bugün uluslararası işçi sınıfı hareketinde bölücülüğün şampiyonluğunu Maoizm ve Maocular yapmaktadır. Ülkenin özgül koşullarından dolayı pek çok ekonomik, politik ve ideolojik güçlüğü içinde barındıran Çin toplumunda, bugünkü Çin yöneticileri milliyetçi bir politika izlemektedirler. Çin yöneticilerinin Sovyetler Birliği'ne karşı başlattıkları ideolojik tartışma, giderek bölücülüğe kadar varmış, özellikle «Kültür Devrimi» vesilesiyle orduya ve kızılların muhafızlarına a dayanak uluslararası birliği savunan Parti bünyesi tasfiye edilmiş, kişi putlaştırması azdırılmış ve kitleler dünya sosyalist sistemine karşı keskin laflar altında milliyetçi motiflerle şartlandırılmak istenmiştir. «Kültür devriminde» işçi sınıfı dışı unsurlara yaslanıp partiyi yıkan ve yeniden kuran Çin yöneticileri bugün «milli devlet» politikası izlemektedirler. Bu politika onları, Sovyetler Birliği'nin emperyalist göstermek, emperyalist burjuvazisinin liberal kesimin ortaya attığı «süper devletler» tezinin bayraktarlığını yapmak, dünya sosyalist sistemi ve uluslararası işçi sınıfı

fı hareketi ile ulusal kurtuluş hareketlerinin bağımlı kesmeğe çalışmak ve bu motiflerle NATO'yu, Emperyalist Avrupa Birliğini savunmak Şili'de Halk Cephesi iktidara gelince politik ilişkileri kesip, Amerikan uşağı faşist Pinochet'in kanlı diktası geldiğinde Şili'ye tekrar elçi gönderip, dostluk ilişkilerini başlatmak ya da Pakistan'da faşist Yahya Han rejimini Pakistan ve Bangladeş halklarına karşı desteklemek gibi en uç noktalara kadar götürmektedir.

Çin'in özgül koşullarında ve Çin yöneticilerinin işçi sınıfı biliminden ayrılmaları sonucu ortaya çıkmış bu geçici durum, dünya sosyalist sisteminin, uluslararası işçi sınıfı hareketinden başarıları ve işçi sınıfının proleter enternasyonalizmine sahip çıkması ile elbette aşılabacaktır. Buradaki güvence gene uluslararası işçi sınıfı ve onun bir parçası olan Çin işçi sınıfıdır.

Ama bu geçici olgu, Çin dışındaki pek çok kapitalist ülkede bir Maoculuk mezhebinin doğmasını ve bir takım işçi sınıfı dışı unsurların bu mezhebe kapılıp işçi sınıfı düşmanlığı yapmalarını, işçi sınıfı enternasyonalizmine, dünya sosyalist sistemine ve uluslararası işçi sınıfı hareketine sövmelerini de getirmiştir. Bir zamanlar Troçkizm'i bir mezhep olarak kabul eden sosyalizm heveslisi ve küçük burjuva unsurlar, bugün kapitalist ülkelerde kendilerine daha güçlü bir tarikat bulmuşlardır.

Kapitalist ülkelerde sayıları bilmem kaç varan Maocu grupçuklar keskin laf ebelikleri altında, bilimsizliğin, kof slogancılığın, tarikatçılığın örneklerini vermektedirler. Bu grupçukların en büyük özelliği bulundukları ülkede gelişen işçi sınıfı devrimciliğini baltalamak ve dünya sosyalist sistemine, uluslararası işçi sınıfı hareketine sövmektir. Çin yöneticilerinin izledikleri milli devlet politikası ve «süper devletler» teorisi, kapitalist ülkelerdeki Maocu grupçukların ağzında karşı-devrimci bir kimliğe kadar varmaktadır. Örneğin Çin yöneticilerinin NATO'nun varlığını istemeleri, Türkiyeli Maocunun ağzında Nihat Erim'lerin, Süleyman Demirellerin, Turan Feyzioğullarının ve Alpaslan Türkeşlerin savundukları şeyi savunmağı gerektirir. Emperyalist Avrupa Birliği'nin savunulması da Avrupa emperyalist burjuvazisini desteklemekten başka birşey olamaz.

Türkiye'nin Maocularına gelince, onlar NATO'yu ve Avrupa Birliği'ni açık açık savunmağa cesaret edememişlerdir. Çin Büyük Elçisinin faşist Tercüman yazarına «Sovyet emperyalizmine karşı vereceğimiz mücadele ortaktır» sözünü duymazlıktan gelmişlerdir.

Yerli Maocular NATO'yu ve Emperyalist Avrupa Birliği'ne sahip çıkmazken Sovyetler Birliği'ne sövme dozunu gitgide azgınlıştırarak ve «süper devletler» teorisini yaygınlaştırarak icra-ı sanat etmek peşindedirler. Sovyetler Birliği'ni istilacı bir devlet olarak gösterip, emperyalizmin karşısındaki en büyük sosyalist gücü akılları sıra yıpratmak hayalleri içinde dirler.

Yerli Maocular bunu yaparken keskin lafazanlıklar altında hem provakatör kimliklerini ortaya koymaktadırlar, hem de enternasyonalizmin ne yaman düşmanı olduklarını, nasıl da sosyal şöven ve milliyetçi bir çizgi sürdürdüklerini açığa vurmaktan kaçınmamaktadırlar. Yerli Maocuların şöven maskesi son zamanlarda iyice düşmüştür. Enternasyonalizm görevliğini yaparken bugün Türkiye'de Ecevitlerin, M. Ali Aybar'ların, Kemal Türkler'lerin sosyal şöven ve milliyetçi çizgilerini savunmağa ve onların «dış politikasını» desteklemeğe kadar işi varmışlardır. Tıpkı Çin yöneticilerinin emperyalizmin işbirlikçisi revizyonist Dubçek'i desteklemeleri ve kardeş ülkelerin Çekoslovak işçi sınıfına yardım etmelerine karşı ken dini yakan Paranoyak milliyetçi Jan Palach'ı ölüm yıldönümünde resmi törenler düzenlemeleri gibi. Halkın Sesi'nden aldığımız şu satırları ilginçtir:

«TÜRKİYE ASKERİ BLOKLAR DIŞINDA TARAFSIZ VE TAM BAĞIMSIZ BİR POLİTİKA İZLEMELİDİR» — Geçenlerde kurulan Sosyalist Parti genel başkanı Mehmet Ali Aybar, haftalık Yankı dergisinin son sayısına verdiği bir mülâkatta faşizme karşı mücadele ve güçbirliği çağrısında bulunmuştur. M. Ali Aybar derginin Türkiye'nin dış sorunlarıyla ilgili sorusuna şu cevabı vermiştir:

«Bu sorunlar emperyalist dünya sisteminin kendi iç çelişkilerinden ortaya çıkmaktadır. Bizim yıllardan beri bu konudaki görüşlerimiz aittir. NATO'dan çıkılmalı, ikili anlaşmalar feshedilmeli. Türkiye askeri bloklar dışında tarafsız ve tam bağımsız bir politika izlemelidir.»

Bilindiği gibi geçenlerde yapılan DİSK 5. Genel Kurulunda da toplantılar sonunda kabul edilen kararda Türkiye'nin bloksuz bir dış politika izlemesi gerektiği belirtilmişti. Öte yandan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit 10 Haziran günü Millet Meclisinde yaptığı bir konuşmada Türkiye'nin Orta Doğu ülkeleri arasında yer almasını savunmuş ve şöyle demiştir:

«Batı ile ilişkileri ve işbirliği nedeniyle Türkiye Orta Doğuda Batı'nın bir temsilcisi gibi davranırsa bölgede kuşku uyandırır.»

Halkın Sesi, 17.6.1975

«Türkiye İşçi Sınıfı ve bütün halkımız daha bugünden Sovyet Sosyal emperyalizminin -tahakküm emellerine karşı en sağlam bir şekilde cihazlandırılmalıdır. Her türlü emperyalist tahakküme set çekilmelidir. Buna uygun olarak DİSK'in bloksuz ülkeler safında yer almak ve üçüncü dünya ile birleşmek yönündeki her karar ve davranışını destekleyeceğiz...»

«... İkinci Dünya Savaşından sonra birçok ülke Nazilerin çizimlerinden kurtulurken ABD emperyalistlerini bağımlı duruma düşürdü. Bugün ise ABD emperyalizminin bütün dünyada gerilediği şartlarda Sovyetler Birliği emperyalist çizimlerini giymiş ve gözlerini özellikle Avrupaya dikmiştir. İki süper devlet arasındaki çatışma, bütün «yumuşama» palavralarına rağmen derinleşmektedir. Üçüncü bir dünya savaşı ihtimali güçlenmektedir.» «... Sovyet sosyal emperyalistleri de ABD emperyalistleriyle beraber, tıpkı Hitler faşistleri gibi tarihinin mezarına gömüleceklerdir. İki süper devletin tahakküm ve tehdidi altındaki bütün ülkeler, özellikle üçüncü dünya ülkeleri, ezilen halklar ve Lenin'in bayrağını elinden bırakmayan ülkelerin işçileri bu zaferi mutlaka kazanacaklardır.»

Halkın Sesi — (aynı sayı)

«NATO ve Varvoşa Pakı dışında yer alan Türkiye, milli savunmasını kendi gücüne dayanarak ve Üçüncü Dünya ülkeleriyle birleşerek en sağlam temeller üzerine oturtmalıdır. Ecevit'in belirttiği gibi «Jeopolitik mevkil Türkiye kadar önemli bir ülke savunma sorunlarını hafife alamaz.» İki süper devlet arasında çatışmanın şiddetlendiği ve savaş ihtimalinin arttığı şartlarda bağımsız ve tarafsız Türkiye iki süper devletin, dünyanın her yerinden kovulması mücadelesini desteklemeli, kendi milli savunmasını güçlendirmeli, saldırı ve işgale karşı hazırlıklı olmalıdır. Proletaryanın savunduğu ve halkımızın bütün menfaatini temsil eden dış politikanın ana hatları budur.

Halkın Sesi — (24.6.1975 Başyazı)

Yorumsuz

Ben 1969 yılının başında ailemle birlikte Bulgaristan'dan göç etmiş bir gencim. Bugün Türkiye'de Bulgaristan'ı çok güzel sosyalist bir ülke olarak kabul edenler var. Sosyalist ülke olarak yutturulmaya çalışılan Bulgaristan'da Marksizm-Leninizme tamamen zıt uygulamalar olmaktadır.

Marksizmin ilkelerine bağlı bir kişi herhalde milli baskılara evet diyemez. Bulgaristan'da bugün müthiş bir milli baskı vardır. Türklere daima kötü muamele yapılmaktadır. Nerede tehlikeli ağır işler, orada Türkler çalıştırılır. Karakolda dayak yiyenlerin çoğunluğu Türktür. Türklere her yerde hakaret edilir. Hatta Türklerin katledildiği olaylar da görülmektedir. Bugün artık Türk Çocuklarına Türk ismi koymak yasaktır.

Bulgaristan'da bugün gençlere Marksizm-Leninizmin öğretilmesi söz konusu değildir. Onun yerini içki, kumar, fuhuş almıştır. Bulgar işbirlikçileri, ağababaları sosyal-emperyalistlerin izledikleri revizyonist çizgiden hiç şaşmamaktadırlar.

Bir Devrimci
(Halkın Sesi, Sayı : 10, 17 Haziran 1975)

Böyle bir politikayı tam anlamıyla destekleyecek biricik güç proleterya önderliğinde halkın demokratik iktidarıdır. Bununda beraber proleter devrimcileri, yurdumuzun bağımsızlığına hizmet eden emperyaliz

me karşı olan her olumlu tedbir var güçleriyle destekleyecektir.» «... Türkiye Ortak Pazarın sömürsüne son vermeli ve bağımsızlığını Avrupa emperyalistlerine karşı da korumalıdır. Bununla beraber gerek Batı Avrupa gerekse Doğu Avrupa ülkeleriyle iki süper devletin tahakkümüne karşı mücadele noktasında ortak mücadele verilmelidir.»

Halkın Sesi — (22.6.1975 — Başyazı)

Yukarıdaki abıtlardan da görüldüğü gibi Maocular, dünya sosyalist sistemiyle emperyalist sistemi arasındaki uzlaşmaz mücadeleyi ve «kamplaşmayı» katıksız bir burjuva ağzıyla «askeri kamplar», «bloklar», «süper devletler» olarak görmektedirler.

Bunun doğal bir sonucu olarak sosyal demokrat ve reformist liderlere övgüler düzmekte, Sosyalist sistem düşmanlığını ve milliyetçi-reformist şakşakçılığını proletaryanın menfaati olarak göstermekte, daha da ileri gidip Avrupalı emperyalist burjuvaziyle Sovyetler Birliği'ne karşı işbirliği yapabileceklerini itiraf etmekte idiler.

Ve sırf dünya sosyalist sistemine sövmek için kendi karşı-devrimci karakterlerini ortaya koyup, milliyetçi ve şoven çizgilerini yansıtip «Üçüncü Dünya» fetişizmi yaratmaktadırlar. O «Üçüncü Dünya» ülkeleri ki dünya sosyalist sisteminin başarılarının bir ürünüdür. O «Üçüncü Dünya» ülkeleri ki büyük çoğunluğu burjuva ve milli burjuva önderliğinde sosyalizm ile emperyalizmin arasında bocalamakta ve genellikle kendi hakim sınıflarını karakteri gereği, yer yer emperyalizmden bağımsız olurken, aynı zamanda anti-komünist bir politika izlemektedirler. «Üçüncü Dünya» denilen ülkeler arasında en tutarlı anti-emperyalist politikayı gene Sovyetler Birliği ile, dünya sosyalist sistemi ve uluslararası işçi sınıfı ile yakın bağlar içinde bulunanlar sürdürmektedirler.

İşte yerli Maocular Çin'in milli politikasının bir sonucu olan bu tezi savunurken «... özellikle üçüncü dünya ülkeleri, ezilen ve Lenin'in bayrağını elinden bırakmayan bütün ülkelerin işçileri» diye bir sıralamak yapmakta. İşçi sınıfının iktidarda olmadığı üçüncü dünya ülkelere öncelik taşımakta, ve bütün ülkelerin işçilerini en sona lütfen ilave etmektedirler.

Elbette işçi sınıfı sosyalistleri de emperyalizmden belirli ölçülerde bağımsızlaşmış «Üçüncü Dünya» ülkeleri ile Türkiye'nin yakın bağlar kurmasını istemektedirler. Bu ilişkiler Türkiye'nin emperyalist yarıdakısı iktidarlarına nazaran çok ileri bir adımdır. Ama işçi sınıfı sosyalistlerinin «Üçüncü Dünya» ülkeleri ile yakın bağlar kurulması önerisi Maocu provokatörlerden-reformist ve revizyonistlerden ya da cuntacılar tarafından çok farklıdır. Temelinde milliyetçilikten kaynaklanan ve milliyetçi zümrelere dayanan bu eğilimler, «Üçüncü Dünya» ülkeleri ile ilişkileri savunurken, dünya sosyalist sistemine, uluslararası işçi sınıfı hareketine de karşıdırlar. Çünkü bu görüşler milli burjuva, liberal burjuva ya da bilemediniz küçük burjuva görüşlerdir, temelinde milliyetçilik ve anti-enternasyonalizm yatar. İşçi sınıfı dışındaki bu burjuva düşüncelerine işçi sınıfı sosyalizmi şakşakçılık yapmaz. Tam tersine işçi sınıfının bağımsız tavrını koyar.

İşçi sınıfı sosyalistleri «üçüncü dünyayı» sosyalist ve emperyalist sistemini uzlaşmaz çatışması sırasında dünya sosyalist sisteminin ve uluslararası işçi sınıfı hareketinin bir parçası olarak güçlenen ulusal bağımsızlık hareketlerinin, anti-emperyalist ve anti-kolonyalist mücadelenin bir ürünü olarak görür. Dolayısıyla işçi sınıfı sosyalizmi «Üçüncü Dünya» olgusunun abartmaz. «Üçüncü Dünya» olgusunu dünya sosyalizmine giden yoldan topyekun anti-emperyalist mücadelenin içinde beliren geçici bir tarihsel vakıa olarak değerlendirir. Bu olumlu gelişimi gözönünde tutarken, «Üçüncü Dünya» ülkelerinin bir kısmındaki egemen gücün anti-komünist ve anti-enternasyonalist tavrını, emperyalizmle uzlaşmaya meyyal tutumunu önemle gözönünde tutar. Ve bu ülkelerin «devrimciliğinin» derecesini dünya sosyalist sistemiyle olan bağlarıyla ölçer.

Şu halde, biz işçi sınıfı sosyalistleri, herşeyden önce dünya sosyalist sistemini ve uluslararası işçi sınıfı hareketini tanıırız. Ulusal bağımsızlık mücadelelerinin ancak bu bütünlük içinde büyük bir yer tuttuğuna inanırız. Ama asıl amaç geçici «üçüncü dünya» olgusuna övgü düzmek değildir. Asıl amaç SOSYALİZM ve dünya sosyalist hareketidir.

İşçi sınıfı sosyalistleri «Üçüncü Dünya» ülkeleri ile yakın bağlar kurmağı dünya sosyalist sistemiyle temel bağların olması şartıyla devrimci bir tavır olarak kabul ederler: Eğer «üçüncü dünya»nın sosyalist sistemle sağlam bağları yoksa, emperyalizmin karşısında garantisi de yok demektir. Dünya sosyalist sistemi ve uluslararası işçi sınıfı hareketi ile sağlam bağları olmayan bir «üçüncü dünya» istemek, gerçekte reformizm ve milliyetçiliktir. Aybarların, Türklerin ya da Kemalist cuntacıların istedikleri de budur. İşçi sınıfı sosyalizmi asla reformist kuyrukçusu ve

Bu da...

yeniden **milli**
MÜCADELE

Türkiye'ye Karşı
BATI-SOVYET
İŞBİRLİĞİ

4-11 MART 1975 YIL: 6 - SAYI: 266

milliyetçi değildir.

PDA'cı Maocular dünya sosyalist sistemine ve uluslararası işçi sınıfı hareketine sövdükleri için, dünya sosyalist sistemi dışındaki bir «Üçüncü Dünyaya» övgüler düzdükleri için, sosyal demokratlarla, reformistler ve Kemalistler kuyrukçuluk yapmaktadırlar. Ama kendileri işçi sınıfı düşmanı ve provokatör oldukları için sözünü ettiğimiz çizgilerin de gerisindedirler. Çünkü söz konusu sosyal demokrat-reformist ve Kemalist çizgiler anti-faşisttir. PDA'cı — Maocular ise anti-faşist mücadeleyi de sabote etmek misyonunu üstlenmişlerdir.

Evet yerli Maocular, iç politikada sözde karşı çıktıkları Ecevit, Aybar ve Türkler ile «dış politikada» aynı paralele gelebilmektedirler. Sanki bir siyasi çizginin iç ve dış politikası farklı olabilirmiş gibi, sanki bir sosyal zümrenin dış ve iç politikası tamamen bir bütün değilmiş gibi yerli Maocular bugün sol yelpazenin en sağındaki eğilimlerinin, revizyonistlerin ve reformistlerin «dış politikasını» desteklemektedirler. Söz konusu siyasi eğilimler, bilindiği gibi sosyal «şoven ve milliyetçi, reformist bir burjuva solculuğunu temsil ederler. Yerli Maocular da bu bütünlüğü destekleyerek, kendi kimliklerinin önemli bir yanını, milliyetçi ve sosyal şoven yanlarını göz önüne sermişlerdir.

Bu olgu bizim için yeni değildir. M. Ali Aybar'da Dubçek'in güler yüzlü sosyalizmine Çin yöneticileriyle birlikte sahip çıkmıştı. Sovyetler Birliğini «cebarrut» ilan etmişti. CIA tarafından Sovyetler Birliğinden kaçırılıp, Fransız burjuvazisinin parasıyla hatırat yazan, Sovyetler Birliğine ve Stalin'e küfreden, soğuk savaş için o yıllarda elverişli bir karşı devrimci propaganda aracı olarak kullanılan, ve yalanları bilmem kaç dile tercüme ettirilen Krovçenko'yu okumağı sağlık vermişti... Öte yandan Kemal Türkler, bundan daha bir yıl önce Sovyetler Birliği'nin başını çektiği sosyalist sistemi kastederek, «sosyalizm devlet faşizmidir. Bizim yolumuz halk sektörüdür» demişti. Bir burjuva devlet adamı olduğu için, diplomasi ve politika gereği Sovyetler Birliği'ne karşı çıkmayan Ecevit ve CHP yönetiminin de bu konudaki görüşleri farklı değildir.

Böylelikle milliyetçiliğin, işçi sınıfı bilim ve pratiğinde enternasyonalizm ile olan uzlaşmaz çelişkisi bir kez daha ortaya çıkmakta, burjuva ve küçük bur-

HALKIN SESİ

24 HAZİRAN 1975 11
200 KURUŞ

Tarihi yaratan biricik güç halktır

AMERİKAN BOYUNDURUĞUNA SON!

NATO ve Varşova Paktları Dışında Bağımsız Bloksuz Türkiye!

Yorumsuz...

juva destekli yerli Maocu hareketin gerçek kimliği, anti-enternasyonalist özelliği ve bölücülüğü bir kez daha gözler önüne serilmektedir.

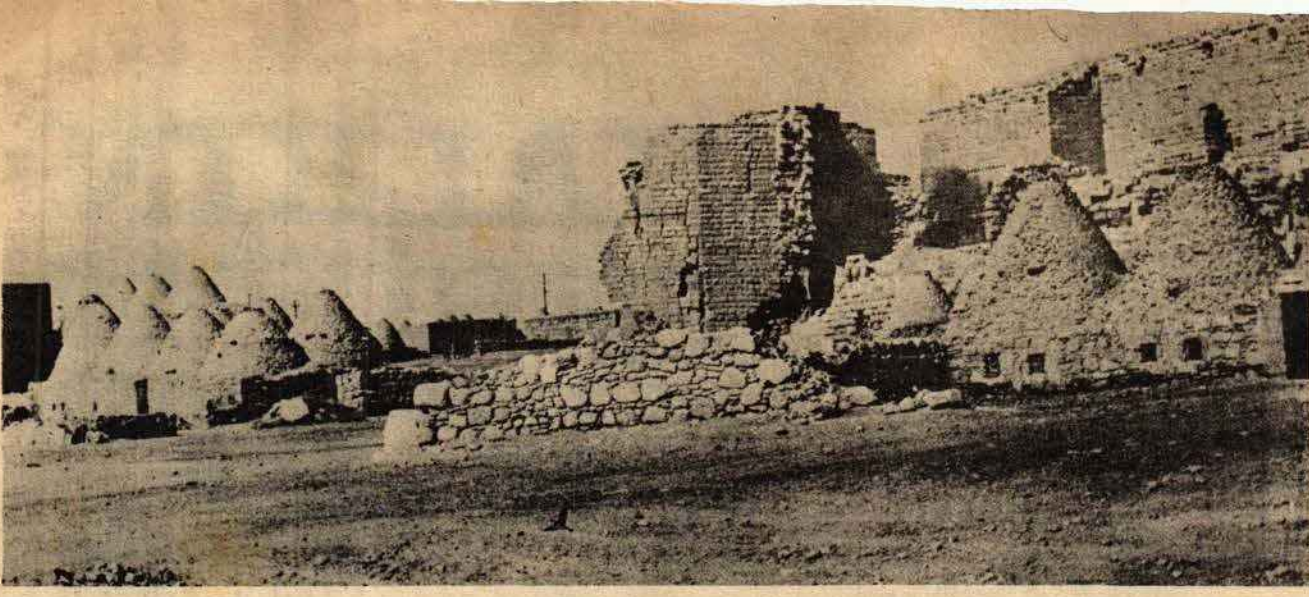
Yerli Maocular bu kadarla da kalmayıp, faşistlerden tamamen farksız iftira ve yalanlara başvurmakta, sadece sosyal şovenizmin değil, aynı zamanda faşist şovenizmin de kuyusunda kulaç atmaktadırlar.

Bu sayfada koyduğumuz alıntı da görüldüğü gibi, Halkın Sesi adlı karşı devrimci yayın, Yeniden Milli Mücadele, Devlet, Milli Ülkü, Arkadaş, Töre, Ötügen, gibi ırkçı-faşist dergilerde sık sık rastlanan iftiralara da sayfasını açmıştır. Bulgaristan'daki Türklerin ezilip horlandığı şeklindeki ırkçı-faşist yalanına «Bir Devrimci» imzalı sahte bir mektupla veya bir «gizli servis» mektubuyla sayfalarını açmıştır. Aynı PDA Maocularının bundan yıllara önce, Sovyetler Birliğindeki Türklerin ezildiğini, baskı altında tutulduğunu savunduklarını çok iyi bilirdik. PDA'cı-Maocular, bu emperyalist-faşist iftiraları yazıya dökmekten çekinmeyecek denli pervasızlaşmışlardır.

Böylece yerli Maocu provokatörlerin maskesi iyice düşmüş, onların enternasyonalizm düşmanlığı, milliyetçiliği, bölücülüğü ve işçi sınıfı düşmanlıkları ve de hangi emellere, hangi mihraklara hizmet ettikleri netçe açıklığa kavuşmuştur. Bunların konuştukları ağız Türkeş'in, Nihal Atsız'ın, sıkıyönetim savcılarının, ağzından farklı değildir.

Öyle bir siyasi «eğilim» düşününüz ki bir yanıyla anarşistlerle sözbirliği yapar, yer yer Troçkistlerin savundukları sapık tezlerin bir kısmını savunur, zamanı gelir cuntacıların savundukları «bloksuz dışpolitika» tezini savunur, gene sosyal demokratlar ve reformistlerle aynı konuda aynı çizgide olur, ve öte yandan Türklerin, Erimlerin finans kapital faşizmiyle ağızbirliği yapar, zamanı gelir mavi ve kızıl enternasyonale karşı olduğunu söyleyip yeşil enternasyonalı savunan— Mehmet Şevket Eygiler, Ergun Gözlerle paraleliğe girer... Ve sağdan sola en geniş yelpaze için de at koşturun bu siyasi «eğilimin» uğramadığı bir tek çizgi vardır: İşçi sınıfı sosyalizmi ve enternasyonalizmi... Bu çizgiye uğramak şöyle dursun, başlıca amaç işçi sınıfı sosyalizmine, işçi sınıfına ve onun enternasyonalizmine düşmanlıktır...

Sahibi : Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür : Yalçın Yusufoglu /
Yönetim yeri : Cağaloğlu, Başmusaşık Sokak, Tan Apt. 10 / 11
Dizgi : Murat Matbaası, 27 45 71 / Baskı : Karaca Ofset.
27 53 45 / son baskı tarihi : 30.6.1975

URFA'DA 'toprak reformu,

Köylü memleketin efendisi ilân edildiğinden bu yana 50 yıl geçti. 1936'dan beri kurulan bütün hükümetlerin programında Toprak reformu ve köylünün topraklandırılması meselesi yer aldı. 12 Mart sonrasında «reformlar histerisi» sırasında da ilk plânda toprak reformu geliyordu. Neydi egemen güçleri bir yandan toprak reformuna zorlayan, öte yandan her defasında engelleyen? Ve işçi sınıfının bilimi ve pratiği açısından Toprak reformu nedir?

Toprak yani köylü meselesi özünde demokratik devrim meselesidir. Tarımda kapitalizmin öncesi mülkiyet ilişkilerinin tam anlamıyla tasfiye olmadığı, prekapitalist, feodal, yarı-feodal ve diğer gelecekteki bağımlılık şekillerinin toprakta sürdüğü yerlerde; topraksız köylünün bu bağımlılıklardan mümkün olduğunca kurtulup özgürleşmesi, kırsal bölgelerde kapitalizmin gelişmesi, kapitalizm öncesi

ilişkilerin çözülmesine, yani bir yarıyla da köylünün topraklanmasına bağlıdır. Köylünün, kapitalizm öncesi ekonomik, sosyal, siyasal baskı ve sömürden kurtulması, kırlarda sınıf mücadelesini keskinleştirir, geliştirir. Toprak ilişkilerinin de, bu anlamda ve bu çerçevede meydana gelecek veya getirilecek bir değişiklik özünde kapitalizmin gelişmesinin bir hızlandırıcı adımdır.

Burjuvazinin toprak reformu girişimleri karşısında ve genel olarak köylüye toprak dağıtımı, köylünün topraklandırılması konularında sosyalistlerin tavrının ne olması gerektiği çoğunlukla tartışma konusu olmuştur. Köylünün küçük mülk sahibi haline getirilmesinin hiç de sosyalistlerin işi olamayacağını, bu nedenle toprak reformları ve toprak dağıtımlarından yana olunamayacağını ileri sürülenlere karşı Lenin, Sovyet devrimi öncesinde köylülük üzerine tezlerini geliştirirken şu noktalara dikkati çekmiştir: Ancak küçük burjuva hayalcileri, burjuvazi ve büyük toprak sahipleri kırlarda sınıf mücadelesinin gelişmesinden korkar. İşçi sınıfı, köylülüğün bağımlılıklardan ve kapitalizm öncesi sömürden kurtulmasıyla da ilgilenir. Ama bu noktada kalmaz. Köylüye toprak için mücadelesinde de öncülük eder, ona yerinin neden işçi sınıfının yanında olduğunu gösterir. Kapitalist düzen kaldıkça yoksulluktan kurtulamayacağını anlatır. Feodal yapının güçlüce varolduğu Rusya dışında, Lenin bu genel doğruları diğer ülkelere, hatta kapitalist Avrupa ülkelerine de ana hatlarıyla geneller ve toprak dağıtımına (hele teknolojik, ekonomik, örgütsel yetersizlikler yüzünden toprakların kolektif birimlerde toplanmasının hemen mümkün olmadığı yerlerde) karşı çıkmanın işçi-köylü ittifakını zedeleyici bir tavır olduğunu söyler.

Şüphesiz ki, toprak meselesinde işçi sınıfı çizgisinin savunacağı yol, küçük mülk sahipleri kitlesini yaygınlaştırmak ve küçük mülkiyet duygusunun kökleşmesini sağlamak değildir. Esas olan, sanayileşme ve işçileşme olgusudur.

Ama, bu gerçeği şematik bir dogma olarak kabul etmek, II. Enternasyonalin devrim niyetsizliğinin ve uzlaşma çizgisinin bir başka görünüşüdür. Bu görüşle devrim, toplumun, bir yanda işçi sınıfı öte yanda burjuvaziye ayrılacağı, böyle iki kutuplu bir yapıya ulaşacağı ve köylülüğün ortadan kalkacağı (!) bir bilimsel dönme ertelenir. İşçi sınıfının asgarî programında köylülük ve topraklandırma meselesi şüphesiz ki sosyalist mülkiyete geçiş zemin hazırlayacak hatta büyük işletmelerde hemen sosyalist mülkiyete geçecek şekilde örgütlenecek, kolektif işletmeler, büyük birimler ön plana alınacaktır. Ama arada yürünecek yolda, emekçi kitlelerin demokratik talepleri ve bizzat kapitalizmin gelişmesinin zorlamasıyla, işçi sınıfı dışındaki sınıf ve zümrelerin bir toprak reformu uygulaması söz konusu olduğu zaman, tutum ne olmalıdır? Buna sosyalizmin ustalarının ve pratiğin verdiği cevap: İşçi Sınıfının çizgisini ve programını sürekli olarak ortaya koyarak ve köylülüğe bu konuda ajitasyon propaganda götürmeye ağırlık tanıyarak, kapitalizm öncesi yapıların çözülmesini, kırlarda sınıf mücadelesinin gelişmesini hızlandırmak; köylülüğün bağımlılıklardan kurtulması ve demokratik devrimin gelişmesini sağla-

mak için, toprak dağıtımının mümkün olduğunca radikal şekilde gerçekleşmesi yolunda mücadele etmek gereğidir.

Türkiye'deki uygulama ve son örnek
Türkiye'de 50 yıldan bu yana, dillerden düşmeyen toprak reformunun gündeme geliş ve fakat gerçekleşememe nedenleri nedir?

Çağımızda, bütün emekçi sınıflarla birlikte köylülüğü de kurtaracak tek öncü devrimci sınıf işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının programının dışındaki, çizgilerden sınıflardan, zümrelerden gelen bütün «reformcu» atılımlar, reform kelimesinin anlamında da saklı olduğu gibi, bu düzen içinde (kapitalist düzen içinde) bazı düzeltmeleri, revizyonları öngörmekten ve özünde kapitalizmi «tamir» etmekten öteye gidemez.

Türkiye'de egemen olmuş ve egemen olan sömürücü ittifakın niteliği: Yani, tasfiye edilmemiş, hatta kapitalist sermayeye ortaklık etmiş bulunan kapitalizm öncesi sömürücü güçlerin ve yerli tekellerin, ortakları emperyalizmin de egemen ittifakın unsurlarından oluşu, tekeli kapitalizmin hızlı gelişmesini sağlayabilecek, prekapitalizmi kökünden tasfiye edecek bir toprak reformunun çıkmasına bile engel olmuştur.

Gerçekten de, toprakların millileştirilmesi yönünde bir toprak reformu, özünde kapitalizmi geliştiren, sanayi kemine fon aktaran, iç pazarı genişleten bir burjuva tedbiridir. Ancak yine burjuvazinin mülkiyet duygusu, çağımızda burjuvazi öncülüğünde köklü bir millileştirmeyi imkânsız kılmaktadır. Ama yine de, özellikle tekeli sermaye, tarım kesiminde değişimi, kapitalist gelişmeyi, sanayie fon aktarımını, bu kesimdeki (prekapitalist nitelikli) sermayenin kendisine doğru akmasını istediğinden toprak reformu uygulamasını, belli sınırlar içinde yararlı bulur. 12 Mart'ta toprak reformunun başlıca slogan haline geliş ve toprak sahiplerini rahatsız eden bu sloganın belli ölçüler içinde, tekeli kesime aykırı gelmemesi bundandır. 1973'te büyük sermaye gruplarından birinin sözcüsünün tarım ve toprak reformu istemesi bundandır. Günümüzde toprak reformunun yeniden günün gündemine gelmesi, bir yandan topraksız kitlelerin talep ve baskısının sonucuyken, bir yandan da tekellerin, sanayi kesiminin belli tercihlerini yansıtmaktadır. Ama egemen ittifakta toprak sahiplerinin ve prekapitalist sınıf ve zümrelerin de temsil edildiği bir iktidar yapısında, toprak reformu uygulamasının tekellerin isteklerinin de daha gerisine düşeceği ve bu kesimlerin ağırlığı ölçüsünde gerileyeceği ve egemen ittifak içinde de sürtüşmelere yol açacağı da bir gerçektir.

12 Mart, daha radikal bir toprak reformundan yanaydı. Çünkü 12 Mart, tekeli sermaye ile kapitalizm öncesi egemen güçler ortaklığında, tekeller lehine bir kopuşun ifadesiydi. CHP, bugün uygulanana oranla daha radikal bir toprak reformundan yanaydı çünkü CHP, bir yandan büyük sermayenin prekapitalist ilişki ve güçleri tasfiye etme ve kapitalizmin daha hızlı ve «düzenli (!)» gelişmesini sağlama alternatifidir öte yandan da, küçük üreticiye ve küçük mülkiyete dayanmakta ve «popülizmi» gücünü bu kesimlerden almaktadır. Buna karşılık, toprak sahiplerinin, ağaların baskısı kendisini diğer siyasal güçler üzerinde kök-

lütce hissettirmektedir. Milliyetçi Cep'nin Hükümet olabilmesi için kurulan mebus pazarları sırasında ağaların gayretleri, Urfa ağalarının Ankara'yı doldurmaları boşuna değildir. 12 Mart reformculuğundan farklı bir çizgide olmayan CHP'li teknisyen kadroların reform çalışmalarından tasfiye edilmesi de bundandır.

Ancak, toprak reformu, topraksız köylüye toprak dağıtımı, artık geri alınmaz bir adım haline gelmiştir. Köylünün bu ekonomik-demokratik talebi karşısında hiçbir iktidar kolay kolay duramayacaktır. Milliyetçi Cephe, Urfa bölgesindeki reformu savsaklayacak, zaten kılıfı çoktan hazırlanmış genelgelerle, uygulamalarla, bazı önemsiz görülen temel ayrıntılarla, MC'nin temsil ettiği sınıf çıkarlarına bağlı teknik kadrolarla reformu tamamen «göstermelik» hale sokmanın yollarını deneyecektir.

Bu noktada sosyalistlere düşen görev köylünün toprak talebini ve demokratik hareketini desteklemek ama bu noktada kalmayarak işçi sınıfı doğrultusunda yönlendirmektir. Görev: toprak reformu meselesinin küçük burjuva sınırları içinde, köylünün özel mülkiyetinin idealizasyonu haline getirilmesine karşı çıkmak; kapitalist düzenin parçası olan bu türden reformların çıkmazını göstermek; dağıtılan toprakların nasıl eninde sonunda yine büyük toprak sahiplerinin ellerinde tekelleşeceğini, köylünün yoksulluktan kurtulamayacağını, inandırıcı ve somut şekilde anlatmaktır. Kısaca, tarımda geri ilişkilerin tasfiyesi adımlarında köylünün taleplerini desteklemek, ama bu adımın yetersizliğini gösterip köylüyü daha ileri adımlara hazırlamak ve kitleleri bu doğrultuda örgütlemek... Ne sağ oportünizm, popülizm, hayalcilik; ne de köylü meselesini reddeden, görmezlikten gelen sözde sol sekte, öзде sağ devrim niyet sızlığı; köylülük meselesinde devrimci tavır...

TOPRAK REFORMU BÖLGESİ URFA'DAN BAZI SAYISAL VERİLER

● Urfa'da 644 köyden 123'ü resmi rakkamlara göre bir şahsa, bir aileye veya sülaleye aittir.

● Bu köylerden 552'sinde, çiftçi aileler ortaklık yapmakta dırlar. Yani şahıs veya sülale malı görünmeyen köylerde de büyük toprak, mülkiyeti sözkonusudur.

● 1967 resmi rakkamlarına göre, Urfa'da çiftçi aile sayısı 53 785'tir. Bunların yüzde 54'ü hiç topraksız olup ortakçı, kiracı, tarım işçisi olarak çalışmaktadır.

● Urfa'da toprak işleyen 24.222 ailenin 1-25 dönüm arası topraklı yüzde 20'si, toprakların yüzde 1.3'ünü; 200 dönümden fazla topraklı yüzde 20'si ise toprakların yüzde 55'ini işlemektedir.

● Urfa'da toprak istemiyle müracaat edenlerin sayısı 74 bini aşmaktadır.

● Kuru toprakta dağıtılacak miktar genel ölçü olarak 122-243 dönüm, sulu toprakta 23-45 dönümdür. Akçakale'de, suluda 300-6000 dönüm, kuru toprakta 1030-2030 dönüm tesbit edildi.

● Kamulaştırılan toprakların kamulaştırma bedelinin yüzde 15'i bir defada, gerisi her taksit 30 bin liradan aşağı olmak şartıyla 20 yılda toprak sahibine ödenecektir.

● Dağıtılacak toprağın olmadığı şeklindeki görüş ve beyanların gerçeğe aykırılığı ise şu resmi rakamlardan ortaya çıkıyor: Köyde toprağı olup şehir ve kasabalarda oturan ailelerin mülkiyetindeki toprak miktarı Urfa'da, 3,5 milyon dönümdür. 200 dönümden büyük topraklı ailelerin elindeki toprak miktarı 3 milyon dönüme yakın dır.